

Jelgavas slimnīcā divi miljoni eiro ieguldīti jaunākās paaudzes tehnoloģijās

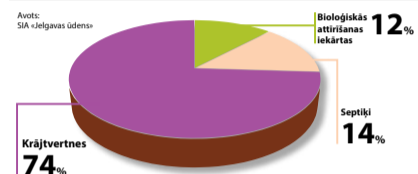
2. lpp.

Decentralizēto kanalizācijas sistēmu reģistrēšana – obligāta

4.–5. lpp.

NO 1000 JELGAVĀ PĀRBAUDĪTĀM DECENTRALIZĒTĀJĀM KANALIZĀCIJAS SISTĒMĀM

Pašvaldības rīcībā esošā informācija liecina, ka pilsētā ir ap 4000 DKS, un tas nozīmē, ka joprojām nav reģistrēta pat trešā daļa sistēmu. Par noteikumu ignorēšanu var piemērot administratīvo sodu – fiziskām personām sods ir līdz 500 eiro, bet juridiskām – līdz 1500 eiro.

Pašvaldība saglabā ieviesto atbalstu braukšanai pilsētas autobusos

7. lpp.

11. novembrī – lāpu gājiens

16. lpp.

SEKO SAVAI PILSĒTAI

Jelgava.lv

@Jelgavaspilseta

@jelgavas_pilseta

@JelgavaLV

@JelgavaLV

@JelgavaLV

Jelgavas VĒSTNESIS

• NĀKAMAIS NUMURS – 15. novembrī •

Jelgavas valstspilsētas pašvaldības bezmaksas informatīvais izdevums | 2022. gada 18. oktobrī

Nr.10 (708)

Jauna mācību programma veselīgākam dzīvesveidam

Foto: Ivars Veiliņš

Domājot par to, kā bērnu un jauniešu izglītība par veselīgu dzīvesveidu nozīmē un atkarību profilaksi, Jelgavā tapusi jauna vienota atkarību profilakses programma pilsētas izglītības iestādēm. No šī mācību gada tā īstenošana tiek uzsākta visu pirmsskolas izglītības iestāžu 5 un 6 gadus veco bērnu grupās, kā arī skolās no 1. līdz 9. klasei. Zemgales reģiona Kompetenču attīstības centra speciālisti šo programmu izstrādājuši, cerot, ka tā kļūs par būtisku atbalstu izglītības iestādēm atkarību profilakses darba organizēšanā. «Dzīve ir dažādu – arī negatīvu – izaicinājumu pilna. Kāds tos pieņem, bet cits spēj atturēties. Mēs Jelgavā gribam izaudzēt zinošu jauno paaudzi, kura īstajā brīdī spēj pateikt nē. Tieši tāpēc ir tapusi šī jaunā mācību programma, ar kuru vēlamies stiprināt bērnu un jauniešu aizsargfunkcijas, dot zināšanas un celt viņu pārliecību. Taču ar izglītības programmu vien ir par maz, lai rezultāts būtu pozitīvs. Tas ir mūsu visu atbildīgs kopdarbs. Ir svarīgi, lai iegūtās zināšanas tiktu pielietotas ikdienā ģimenē, tāpēc aicinām ikvienu vecāku iesaistīties sava bērna un arī visas ģimenes veselīgāka dzīvesveida veidošanā,» uzsver Jelgavas domes priekšsēdētāja vietniece Rīta Vectirāne. Jaunā programma ir sava veida ceļvedis izglītības iestādēm, kā ar bērnu jau no piecu gadu vecuma līdz pat devītajai klasei runāt par veselīgu dzīvesveidu un atkarībām. Jau pavasarī trīs mēnešus programma bērndaržniekiem aprobēta pirmsskolas izglītības iestādē «Ķīpari» un «Mācos mācīties», kas to veiksmīgi turpina arī šogad. Piemēram, šoruden «Ķīparos» ar dažādām metodēm tiek pētīts, cik daudz cukura satur bērnu iemīļotie našķi, lai bērni paši kopā ar audzinātājiem izdarītu secinājumus. Vairāk par programmu lasiet 8. lpp.

Pirmajās divās nedēļās saņemti 1100 pieteikumi

► Kristīne Langenfelde

Jelgavas pašvaldība līdz pat 30. aprīlim turpinās pieņemt pieteikumus valsts atbalstam šai apkures sezonai. Oktobrī atbalstam var pieteikties par iegādāto malku, granulām un briketēm, bet no 1. novembra arī atbalstam par apkurei izmantoto elektroenerģiju. Pirmajās divās nedēļās Jelgavā saņemti 1100 pieteikumi, lielākā daļa no tiem elektroniski vietnē www.epakalpojumi.lv.

No visiem 1100 pieteikumiem 800 iesniegti elektroniski un 300 klātienē Jelgavas pašvaldības Klientu apkalpošanas centrā. Savukārt tiem iedzīvotājiem, kuriem nav iespēju atbalstam pieteikties elektroniski, pašvaldība ir radījusi papildu iespēju pieteikumus iesniegt arī divās Jelgavas Pilsētas bibliotēkas filiālēs. Konsultācijas pašvaldībā par atbalsta pieprasīšanu var saņemt pa tālruni 63005492.

Jāatgādina, ka iesniegt pieteikumu, uzrādot personu apliecinošu dokumentu, var mājokļa īpašnieks, kopīpašnieks, īrnieks vai viņa pilnvarotā persona. Iesniedzot pieteikumu, jānorāda vārds, uzvārds, personas kods, kontaktinformācija, bankas vai pasta norēķinu sistēmas konta numurs, uz kuru pārskaitīt piešķirto atbalstu. Tāpat pieteikums ietver pašaplicinājumu par attiecīgas apkures esību mājoklī un to, ka citi māsaimniecības locekļi nav iesnieguši pieprasījumu. Jāuzrāda arī īpašuma tiesību apliecinoši dokumenti, piemēram, ires līgums. Savukārt, ja īpašuma tiesības apliecina zemesgrāmata, tā nav jāuzrāda, jo pašvaldībai ir pieeja zemesgrā-

matas informācijai. Lai saņemtu atbalstu, jāpievieno maksājumu apliecinājoši dokumenti vai rēķins par apmaksāto elektroenerģiju. Izņēmums ir – par iegādāto malku līdz 31. augustam, par kuru nav saglabājies maksājuma čeks, – šajā gadījumā ir iespēja saņemt atbalstu bez maksājumu apliecinājoša dokumenta 60 eiro apmērā. Taču būtiski uzsvērt, ka šo atbalsta veidu var pieprasīt tikai līdz 30. novembrim.

Piešķirot atbalstu, pašvaldība to 30 darbadienu laikā pārskaitīs uz iesniedzēja norādīto kontu.

PIETEIKUMU PIEŅEMŠANA APKURES IZDEVUMU DAĻĒJAI KOMPENSĀCIJAI

Jelgavas pašvaldības Klientu apkalpošanas centrā Lielajā ielā 11, 1. kabinetā

PIRMDIENA 13.00–18.00
PUSDIENAS PĀRTRAUKUMS 15.00–15.30

OTRDIENA–CETURTDIENA 9.00–15.00
PUSDIENAS PĀRTRAUKUMS 12.00–13.00

PIEKTDIENA –

konsultācijas par atbalsta pieprasīšanu var saņemt pa tālruni 63005492

Miezītes bibliotēka Dobeles šosejā 100A

OTRDIENA–PIEKTDIENA*
10.00–18.00
SESTDIENA
10.00–17.00

Pārlielupes bibliotēka Loka maģistrālē 17

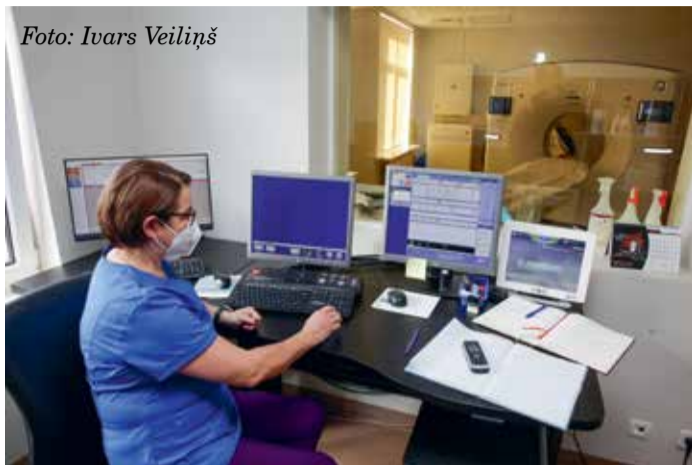
PIRMDIENA–PIEKTDIENA*
10.00–18.00
SESTDIENA
10.00–17.00

*Mēneša pēdējā piektdiena – sanitārā diena

Vairāk: Jelgava.lv

Jelgavas slimnīcā divi miljoni eiro ieguldīti jaunākās paaudzes tehnoloģijās

Foto: Ivars Veiliņš

64 slāņu datortomogrāfs «GE»

Nieru aizvietojošā terapijas iekārta

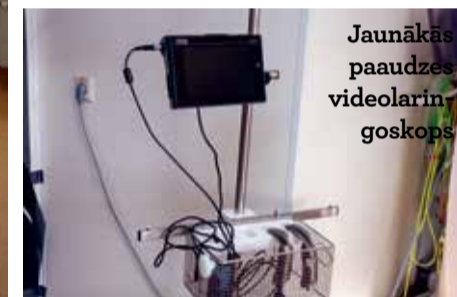
Reanimācijas gultas ar pretizgulējuma matračiem

«Siemens» rentgena aparāts

«Canon» ultrasonogrāfijas iekārta ar sešām zondēm

Jaunākās paaudzes videolarinoskops

► Kristīne Langenfelde

Jelgavas slimnīcā noslēdzies nozīmīgs medicīnisko tehnoloģiju modernizācijas process. «Šobrīd akūtās un plānveida medicīniskās palīdzības tehnoloģiskais nodrošinājums mums ļauj būtiski pietuvoties valsts lielajām klīnikām, kas ir nozīmīgs ieguvums ne tikai jelgavniekiem, bet visa reģiona iedzīvotājiem. Tagad arī Jelgavā veic tādas izmeklējumus, kādi agrāk bija pieejami tikai Rīgā,» skaidro Jelgavas slimnīcas valdes loceklis Kārlis Smilga.

Jaunās tehnoloģijas iegādātas Diagnostiskās radioloģijas nodaļai un Intensīvās terapijas nodaļai. Kopējais izmaksas ir divi miljoni eiro, un tas ir valsts un slimnīcas kopīgs ieguldījums. «Jelgavas slimnīca vairs nav tāda, kāda tā bija pirms gadiem 20 vai 10. Ir ieguldīts milzīgs darbs, līdzekļi un cilvēkresursi, lai mēs droši varētu apgalvot, ka jelgavniekiem spējam nodrošināt kvalitatīvu un mūsdienīgu medicīnisko palīdzību. Pirms pāris gadiem noslēdzās pilnīga slimnīcas renovācija, kad iestāde ieguva modernas darba telpas, un tagad speram nākamsoļus, lai modernizētu tehnoloģisko nodrošinājumu. Šie procesi mūsu slimnīcu padara pievilcīgu jaunajiem mediķiem, kuri arvien biežāk par savu nākamo darbavietu izvēlas Jelgavu. Sakrīt visām šīm komponentēm, jelgavnieki iegūst patīkamu ārstniecības vidi, profesionālus ārstus un kvalitatīvus medicīniskos izmeklējumus, ko nodrošina jaunākās paaudzes tehnoloģijas,» uzsver K.Smilga.

Iespēja ātrāk noteikt diagnozi

Visnozīmīgākie ieguvumi, modernizējot slimnīcas tehnoloģijas, ir Diagnostiskās radioloģijas nodaļā. Tur iegādātas trīs jaunas iekārtas – jaunākās paaudzes datortomogrāfs, rentgena aparāts un ultrasonogrāfijas iekārta.

K.Smilga norāda, ka jaunās paaudzes tehnoloģijas paver daudz plašākas un kvalitatīvākas iespējas gan ārstēt slimnīcas pacientus un ātrāk noteikt diagnozi, gan attīstīt un paplašināt ambulatori sniegto pakalpojumu klāstu, tostarp kardioloģiskos izmeklējumus.

Diagnostiskās radioloģijas nodaļas vadītājs Edmunds Kalniņš stāsta, ka iepriekšējais datortomogrāfs slimnīcā kalpojis septiņus gadus. «Šobrīd varam strādāt ar jaunākās paaudzes 64 slāņu datortomogrāfu «GE», kas plaša profila reģionālajai slimnīcai ir optimāls variants. Ar to var veikt visdažādākos izmeklējumus – galvas, muguras, plaušu, vēdera dobuma, mazā iegurņa, asinsvadu un daudzus citus. Atšķirībā no iepriekšējā datortomogrāfa šis ir jaudīgāks un daudz ātrāk apstrādā informāciju, intensīva darba apstākļos ļaujot veikt uz pusi vairāk izmeklējumu dienā nekā līdz šim. Tāpat ar jauno aparātu veicam dažādas izmeklējumu rekonstrukcijas, lai iegūtu papildu informāciju. Piemēram, ar to ir iespējams veikt asinsvadu izmeklējumus, kam īpaša nozīme ir akūtu asinsvadu nosprostojumu gadījumos,» stāsta E.Kalniņš, papildinot, ka jaunās iekārtas papildu ieguvums ir arī automatizēta pozicionēšanas sistēma – ar 3D kameru aparāts pats, vadoties pēc ievadītās informācijas, pielāgo cilvēka pozīciju, lai veiktu konkrētās ķermeņa daļas izmeklējumu.

Vēl svarīgi, ka iekārtai ir maksimāli samazināts rentgena starojums, kam pacients ir pakļauts izmeklējuma laikā. Jāpiebilst, ka Baltijas valstīs šobrīd ir tikai daži šādi aparāti.

Līdz ar datortomogrāfu slimnīcā pieejams arī jaunākās paaudzes «Siemens» rentgena aparāts un modernākā «Canon» ultrasonogrāfijas iekārta ar sešām zondēm, kas ļauj izmeklēt cilvēka ķermeni gan no iekšpuses, gan ārpusē. «Rentgena aparāts slimnīcas ikdienā ir neaizstājams. Mums līdz šim bija divi rentgena aparāti, un vienu no tiem, kas slimnīcā kalpoja jau astoņus gadus, nomainījām pret jaunāku. Tā lielākais pluss ir automatizēta pozicionēšanas sistēma, kas atvieglo izmeklējuma veikšanu, piemēram, pacientiem, kuri nevar pagriezties vai nevar piecelties. Radioloģijas asistents šo aparātu var pielāgot katram konkrētam cilvēkam, un tādējādi izmeklējumu var veikt, pacientam esot jebkurā pozīcijā,» stāsta nodaļas vadītājs, uzsverot, ka visas jaunās iekārtas savā segmentā ir jaunākās tehnoloģijas, kas šobrīd medicīnā pieejamas.

Jāatgādina, ka 2020. gadā slimnīcas Diagnostiskās radioloģijas nodaļai tika iegādāts arī moderns mamogrāfs ar augstākas izšķirtspējas monitoriem.

Jaunas reanimācijas gultas, monitori, nieru aizvietojošā terapija un videolarinoskops

Jaunākās paaudzes medicīniskās tehnoloģijas ieviestas arī Intensīvās terapijas nodaļā, nomainot iekārtas, kas kalpojušas 15 un vairāk gadu. «Lielākais ieguvums ir jaunie monitori, kā arī galvenā centrālā vadības pults visām astoņām Intensīvās terapijas nodaļas gultām. Tie ļauj kvalitatīvi nepārtrauktā režīmā attālināti sekot līdz pacientu dzīvībai svarīgiem rādītājiem, kā arī apskatīt pacienta laboratoriskos izmeklējumus,» stāsta Intensīvās terapijas nodaļas vadītāja Anta Seržāne.

Vēl viens ieguvums ir astoņas reanimācijas gultas ar pretizgulējuma matračiem. «Matračī ir ar gaisa pievadi, un tajos elektroniski tiek mainīts gaisa spiediens, ļaujot būtiski samazināt izgulējumu iespējamību,» uzsver A.Seržāne.

Tāpat nodaļā iegādāta jauna nieru aizvietojošās terapijas iekārta, ko izmanto pacientiem akūtās situācijās. Savukārt plaušu ventilācijas nodrošināšanai tagad tiek pielietots jaunākās paaudzes videolarinoskops. «Līdz šim slimnīcā strādājām ar laringoskopu, bet, izmantojot jauno videolarinoskopu, procedūra ir daudz saudzīgāka pacientam un ērtāka, operatīvāka medicīnas speciālistiem, jo ļauj visus datus procedūras laikā nolasīt videomonitorā,» skaidro A.Seržāne.

Nodaļas vadītāja uzsver, ka, nomainot minētās iekārtas un aprīkojumu, Intensīvās terapijas nodaļa slimnīcā šobrīd ir pilnībā nodrošināta ar modernām un kvalitatīvām tehnoloģijām.

Sakārtota darba vide un modernas tehnoloģijas piesaista jaunus ārstus

«Pat ieviešot vismodernākās medicīnas tehnoloģijas, tās pašas par sevi vēl nespēj nodrošināt augstu pakalpojuma kvalitāti. Jaunākās tehnoloģijas un profesionāli ārsti, medicīnas personāls ir tas, kas nodrošina, lai mūsu slimnīcas pacienti saņemtu kvalitatīvu pakalpojumu. Esošo mediķu izglītošana un jaunu speciālistu piesaiste ir viena no galvenajām slimnīcas prioritātēm,» uzsver K.Smilga.

Arī šogad pēc jaunā aprīkojuma iegādes slimnīca saviem darbiniekiem organizējusi profesionālas apmācības, kuras vadījuši pieredzējuši speciālisti no Polijas. Piemēram, jaunā datortomogrāfa apmācības nodrošinātas deviņiem slimnīcas radiologa asistentiem un četriem ārstiem radiologiem.

«Lai arī valstī kopumā joprojām izjūtam būtisku medicīnas darbinieku trūkumu, Jelgavas slimnīcā šobrīd tā nav akūta problēma – personāls tikai ar atsevišķiem izņēmumiem ir nokomplektēts. Būtiskākais, ka slimnīcā pēdējos gados ienāk arvien vairāk jauno speciālistu – to apliecina Slimību profilakses un kontroles centra veiktā pētījuma dati. Redzot to, ka slimnīca attīstās, jaunie ārsti ir ieinteresēti strādāt pie mums,» skaidro K.Smilga.

Šogad slimnīcā darbu turpina arī vairāk nekā 20 ārsti rezidenti. 12 no viņiem slimnīcai piesaistīti šogad. «Tas ir viens no veidiem, kā tūlīt pēc studijām ieinteresēt jaunus speciālistus darbā reģionālajās slimnīcās. Un, ja daļa no viņiem pēc rezidentūras beigām paliek strādāt Jelgavā, tas ir būtisks ieguvums. Piemēram, šobrīd pie mums rezidentūrā ir seši ģimenes ārsti. Jā, viņi neturpinās darbu Jelgavas slimnīcā, bet, iespējams, kāds no viņiem izveidos savu ģimenes ārsta praksi Jelgavā. Savukārt mēs ceram, ka slimnīcas personālu papildinās kāds no rezidentiem anesteziologiem, radiologiem, neirologiem un citiem,» uzsver K.Smilga.

«Reģionālās slimnīcas vairāk ciena ārstus rezidentus,» saka jaunie ārsti, kuri kā savu rezidentūras vietu šobrīd izvēlējušies Jelgavas slimnīcu. Vēl kā galvenos ieguvumus darbam Jelgavas slimnīcā viņi min saprotošu un pretimnākošu darba kolektīvu, kas jaunajam speciālistam ir ārkārtīgi būtiski.

«Rezidentiem darba apstākļi Jelgavas slimnīcā noteikti ir labāki nekā Rīgas lielajās klīnikās. Tieši rezidentūras pieredze šeit man palīdzēja izlemēt, ka pēc diviem gadiem sāksu pilnvērtīgi strādāt Jelgavas slimnīcā,» saka rezidente radioloģe Jekaterina Avdotina.

Arī jaunā anestezioloģe Darja Smirnova atzīst: «Esmu sajūsmā par slimnīcas kolektīvu un vadību, par sadarbību ar ķirurgiem! Mācoties rezidentūrā, es redzu, kā slimnīca attīstās, kā te ienāk jaunākās tehnoloģijas. Cik ziņoši speciālisti šeit strādā, tāpēc arī es, nu jau beidzot rezidentūru, esmu izšķīrusies darbu turpināt Jelgavas slimnīcā.»

Apstiprināts Jelgavas valstspilsētas un novada civilās aizsardzības plāns

► Domes sēdē apstiprināts Jelgavas valstspilsētas un Jelgavas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas nolikums un sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāns. Dokumenti sagatavoti, ņemot vērā normatīvo aktu prasības un risku novērtējumu, un kalpos par pamatu efektīvai riska vadības informācijas sistēmas darbībai un kontrolei. Jelgavas valstspilsētas un novada civilās aizsardzības plāns nosaka pasākumus iespējamā kaitējuma mazināšanai cilvēkam, īpašumam un videi katastrofu gadījumā. Plāns ietver informāciju par aplūkotajās pašvaldību teritorijās pastāvošajiem draudiem un iespējamām katastrofām, kā arī raksturo atbildīgo dienestu gatavību un rīcību šādās situācijās. Aizsardzības plāns atbilst Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām un tiek izstrādāts, pamatojoties uz pastāvošās bīstamības novērtējumu, aplūkojot gan industriālos riskus – iespējamās avārijas rūpniecības objektos vai transporta ceļos –, gan arī sociālos, veselības, dabas katastrofu, lauksaimniecības, lopkopības, augkopības un citus riskus. Nozīmīgu lomu sistēmā ieņem Pašvaldības operatīvās informācijas centrs, kura uzdevums ir uzturēt civilajai aizsardzībai nozīmīgo informāciju un ar to nodrošināt operatīvos un citus katastrofu pārvaldīšanā iesaistītos dienestus, kā arī katastrofu gadījumā piedalīties iedzīvotāju apziņošanā. Apstiprinātais plāns publiski pieejams mājaslapas www.jelgava.lv sadaļā «Pašvaldība», «Dokumenti», «Plānošanas dokumenti».

Aicina piedalīties aptaujā par mobilitātes jautājumiem un apkaimēm Jelgavā

► Ar mērķi uzzināt jelgavnieku viedokli un ieteikumus mobilitātes jautājumos, kas cieši saistīti ar ilgspējīgu pilsētas attīstību, ikviens aicināts mobilajā tālrunī lejupielādēt lietotni «WeSolve» un piedalīties aptaujā par mobilitātes jautājumiem pilsētā. Kā pirmā lietotne publicēta aptauja «Riteņbraukšana

Jelgavā», kurā iespējams izteikt viedokli par velobraukšanas pieredzi Jelgavā. Savukārt otrajā aptaujā iedzīvotāji aicināti izteikt viedokli par Jelgavas apkaimēm. Arī nākamā aptauja būs par mobilitātes un ilgspējas jautājumiem pilsētā. Lai aizpildītu anketu, nepieciešams savā tālrunī lejupielādēt lietotni «WeSolve» un pierēģistrēties. Projekts ir starptautisks, tāpēc, lai aizpildītu aptauju latviešu valodā, ikviens aicināts veikt četrus norādītos soļus, kas ļaus nokļūt valodas izvēlnē un mainīt valodas iestatījumus. Aptauju rezultātā tiks pētīta iedzīvotāju līdzdalība un aktivitāte sabiedriskā viedokļa veidošanā. Savukārt aptaujās sniegtie viedokļi tiks ņemti vērā pilsētas infrastruktūras plānošanā. Projekta mērķis ir uzlabot savstarpējās komunikācijas kvalitāti starp pašvaldību un iedzīvotājiem, veicināt aktīvu iedzīvotāju iesaisti sabiedriskajos procesos, lai risinātu iedzīvotājiem svarīgus jautājumus.

Projekts tiek realizēts ES Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta iniciatīvas «Pilsētu mobilitāte» finansētā projekta «Mēs risinām – pilsoņu iesaistišana» («We Solve the Citizen Engagement») ietvaros.

Salaboti Lielupes tilta zemūdens balsti

► Pašvaldības iestāde «Pilsētsaimniecība» informē, ka oktobra vidū pabeigti Lielupes tilta divu zemūdens balstu remontdarbi. Hidrotehnisko būvju inženiere Ilva Meiere skaidro, ka Lielupes tiltam ir divi upes balsti un divi krasta balsti. Katru gadu tiek veikta tilta galvenā inspekcija,

bet pagājušā gada maijā notika speciālā inspekcija zemūdens daļai. Tajā abiem upes balstiem ledlaužu pusē konstatēti bojājumi, kas varētu būt radušies ūdens līmeņa svārstību un ledu iešanas triecienu dēļ. Lai bojājumus novērstu, organizēts šo balstu remonts – izdrupumi aizpildīti ar speciālo remontjavu zemūdens darbiem. Lai darbus varētu veikt, pie viena no upes balstiem bija izvietots pontons, uz kura tika novietota augstspiediena tīrīšanas iekārta. Vispirms akvalangists attīrīja bojātās vietas un piestiprināja veidnes, bet pēc tam bojājumu vietās iepildīti betons. Darbus veica SIA «Tilts».

Apmeklētājus gaida TOY rotaļlietu centrs bibliotēka

► Darbu atsācis TOY rotaļlietu centrs bibliotēka, kas atrodas Sabiedriskā centra telpās Skolotāju ielā 8. Rotaļlietu bibliotēka apmeklētājiem atvērta otrdienās no pulksten 15 līdz 19 un sestdienās no pulksten 10 līdz 14. TOY rotaļlietu centrs bibliotēka Jelgavā darbojas kopš 2018. gada kā projekts, kura viens no pamatmērķiem ir veicināt romu bērnu un viņu ģimeņu integrāciju. Bibliotēkā ir pieejamas vairāk nekā 300 rotaļlietas, kuras ne vien var izmantot uz vietas, bet arī paņemt uz mājām. Rotaļlietas tiek izsniegtas uz divām nedēļām, taču tās var atnest atpakaļ agrāk vai arī, iepriekš saskaņojot, paturēt ilgāk. Tāpat bibliotēkā tiek organizētas dažādas aktivitātes.

«Jelgavas Vēstnesis»
Metiens: 28 000 eks. Iznāk reizi mēnesī
Izdevējs: Jelgavas valstspilsētas pašvaldība
Adrese: Lielā ielā 11, 111. kabinets, Jelgava, LV-3001
Tālrunis: 63048800
E-pasts: vestnesis@jelgava.lv

Galvenā redaktore:
Kristīne Langenfelde, tālrunis 63048801,
e-pasts:
kristine.langenfelde@jelgava.lv
Druku nodrošina:
SIA «Poligrāfijas grupa «Mūkusalā»»

© Pārpublicēšanas gadījumā atsauc uz «Jelgavas Vēstnesi» obligāta. Par sludinājumu un paziņojumu saturu atbild to iesniedzējs.

Piecus maisus ar lapām dienā var nodot bez maksas

Foto: Ivars Veiliņš

► Ritma Gaidamoviča

Saskaņā ar pilsētas saistošajiem noteikumiem Jelgavā lapas dedzināt un novietot tām neparedzētās vietās, tostarp atkritumu konteineros vai uz ielas, ir aizliegts. Taču jelgavnieki lapas nelielā daudzumā – līdz 0,5 kubikmetriem dienā no viena transportlīdzekļa – bez maksas var nodot kādā no trim pilsētas dalīto atkritumu vākšanas (DAV) laukumiem. Lapas laukumos bez maksas tiek pieņemtas tikai no Jelgavā deklarētiem iedzīvotājiem.

DAV laukumi pilsētā atrodas Ganību ielā 84, Salnas ielā 20 un Paula Lejiņa ielā 6. SIA «Zemgales EKO» vadītājs Aleksejs Jankovskis stāsta, ka iedzīvotāji uz laukumiem lapas ved jau no septembra vidus un ar katru nedēļu atvesto lapu apjoms pieaug. «Vienā dienā persona drīkst nodot ne vairāk kā 0,5 kubikmetrus jeb piecus 100 litru maisus ar lapām. Turklāt bez maksas lapas atkritumu laukumos tiek

pieņemtas tikai no Jelgavā deklarētiem iedzīvotājiem, tādēļ, nogādājot lapas laukumā, operatoram ir jāuzrāda transportlīdzekļa reģistrācijas pase, kurā atspoguļota transportlīdzekļa īpašnieka vai turētāja deklarētā adrese,» kārtību skaidro A.Jankovskis.

Ja lapu ir vairāk, iedzīvotāji var izmantot kādu no SIA «Jelgavas komunālie pakalpojumi» maksas pakalpojumiem: pieteikt lielmaisu, kura ietilpība ir līdz 1000 kilogramiem, vai konteineru ar ietilpību līdz septiņiem kubikmetriem, vai lapas paši nogādāt atkritumu poligonā «Brakšķi». Informācija uzņēmuma mājaslapā liecina, ka lielmaissā un konteinerā drīkst ievietot lapas, puķu lakstus, mazus koku zarus un citus līdzīgus dārza bioloģiski noārdāmos atkritumus, taču kategoriski aizliegts tajos ievietot sadzīves un būvniecības atkritumus, iepakojuma (plastmasas, stikla, kartona) atkritumus un citus līdzīgus atkritumus. Plašāka informācija par šiem pakalpojumiem un to izmaksām pieejama uzņēmuma mājaslapā www.komunalie.lv, pa tālruni 63026010, 28626261 vai e-pastu komunalie@komunalie.lv.

Koku lapas tiek klasificētas kā bioloģiskie atkritumi, kas pielīdzināmi sadzīves atkritumiem, līdz ar to tās pilsētā ir kategoriski aizliegts dedzināt, ierakt zemē un novietot tām neparedzētās vietās, tostarp pie atkritumu konteineriem, uz ielas, skvēros, parkos, mežos. Saskaņā ar Jelgavas saistošajiem noteikumiem ielu saslaukas, smiltis un bioloģiski noārdāmos dārzu un parku atkritumus, tai skaitā koku lapas, zarus un nopļauto zāli, bez saskaņošanas ar atkritumu apsaimniekotāju aizliegts bērt arī sadzīves atkritumu konteineros. Par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu neievērošanu var piemērot brīdinājumu vai naudas sodu fiziskai personai no 70 līdz 1000 eiro, juridiskai personai no 250 līdz 2800 eiro.

Jāpiebilst, ka saskaņā ar pašvaldības saistošajiem noteikumiem īpašuma saimniekam ne tikai jābrīdina par kārtību savā īpašumā, bet arī jānodrošina piegulošās teritorijas sakopšana, tostarp koku lapu savākšana. Par noteikumu neievērošanu var piemērot brīdinājumu vai naudas sodu fiziskām personām līdz 500 eiro, bet juridiskām personām līdz 1500 eiro.

No 1. novembra būs jauni ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifi

► Kristīne Langenfelde

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK) apstiprinājusi jaunus ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifus SIA «Jelgavas ūdens», un tie stāsies spēkā 1. novembrī. Tarifi pieauguši tikai saistībā ar iekļautās elektroenerģijas izmaksu kāpumu. Pārējās izmaksu pozīcijas tarifi nav mainītas.

«Energoresursu cenām ir būtisks īpatsvars ūdenssaimniecības pakalpojumu izmaksās – tās veido apmēram 30 procentus no ekspluatācijas izmaksām. Elektroenerģijas rēķini, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, komersantiem ir pieauguši

vairākkārt, līdz ar to, lai nodrošinātu pakalpojuma pieejamību, komersantiem nākas iesniegt jaunus tarifu projektus,» skaidro SPRK ūdenssaimniecības, depozīta sistēmas un atkritumu departamenta direktore Agnese Kozlovska.

SPRK apstiprinājusi, ka no 1. novembra līdz 2023. gada 30. aprīlim SIA «Jelgavas ūdens» ūdensapgādes pakalpojumu tarifs būs 1,20 EUR/m³, bet kanalizācijas pakalpojumu tarifs – 1,48 EUR/m³.

Attiecīgi no 2023. gada 1. maija ūdensapgādes pakalpojumu tarifs būs 1,22 EUR/m³, bet kanalizācijas pakalpojumu tarifs – 1,52 EUR/m³. Salīdzinot ar spēkā esošajiem tarifiem, ūdensapgādes pakalpojumu tarifs pieaugs par 0,20 eiro, bet kanalizācijas pakalpojumu tarifs – par 0,25 eiro.

«Vērtēšanas laikā komersants iesniedza tarifu projektu veidojošo izmaksu pamatojošos dokumentus un tarifu projekta precizējumus. Rezultātā, salīdzinot ar sākotnēji SPRK vērtēšanai iesniegto, ūdensapgādes pakalpojumu tarifu komersants palielināja par 0,03 eiro un kanalizācijas pakalpojumu tarifu par 0,04 eiro, kā arī iesniedza otru tarifu projektu periodam no 2023. gada 1. maija,» informē SPRK.

SPRK, izvērtējot tarifu projektu un to veidojošo izmaksu pamatojumu, secināja, ka jaunie tarifi ir pamatoti un aprēķināti tādā apmērā, lai segtu ūdenssaimniecības pakalpojumu izmaksas. SPRK tarifi apstiprina bez pievienotās vērtības nodokļa.

Decentralizēto kanalizācijas sistēmu reģistrēšana – obligāta; izveidota ērta lietotne dks.jelgava.lv

► Kristīne Langenfelde

Jelgavas pašvaldība ir izveidojusi jaunu rīku – mobilo lietotni dks.jelgava.lv –, kurā ikviens īpašnieks var ērti reģistrēt sava īpašuma decentralizēto kanalizācijas sistēmu (DKS) un uzturēt aktuālas ziņas par to, tāpat lietotnē pieejama informācija par reģistrētiem asenizācijas pakalpojuma sniedzējiem mūsu pilsētā. Līdz oktobrim Jelgavā bija reģistrētas 1140 DKS, taču, kā uzsvēr pašvaldības speciālisti, lai gan prasība reģistrēt DKS ir spēkā jau trīs gadus, joprojām lielākā daļa ēku īpašnieku savu pienākumu nav izpildījuši. Pašvaldības rīcībā esošā informācija liecina, ka pilsētā ir ap 4000 DKS, un tas nozīmē, ka joprojām nav reģistrēta pat trešā daļa sistēmu. Par noteikumu ignorēšanu var piemērot administratīvo sodu – fiziskām personām sods ir līdz 500 eiro, bet juridiskām – līdz 1500 eiro.

Jau 2017. gadā Ministru kabinets pieņēma noteikumus par DKS apsaimniekošanu un reģistrēšanu mūsu valstī, pašvaldībām uzliekot par pienākumu izveidot savas teritorijas DKS reģistru, kā arī reģistrēt asenizācijas pakalpojuma sniedzējus, kuri šo pakalpojumu vēlas nodrošināt pašvaldības teritorijā. Saistošie noteikumi «Par decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaites kārtību Jelgavas pilsētas pašvaldībā» stājās spēkā 2019. gada oktobrī. Tie paredz, ka ikvienam šādas privātas kanalizācijas sistēmas īpašniekam vai valdītājam tā ir jāreģistrē neatkarīgi no tā, vai sistēma ierīkota vēl pagājušajā gadsimtā vai izbūvēta nesen, ievērojot nepieciešamos tehniskos parametrus. Atbilstoši noteikumiem jelgavniekiem jāreģistrē jebkura privāta kanalizācijas sistēma – krājvertne, septiķis, bioloģiskā kanalizācijas sistēma, arī sausa tualete, kas novietota mazdārziņā vai uz neapbūvēta zemesgabala. Savukārt pašvaldība veido savas teritorijas DKS reģistru. Reģistrs tiek papildināts, ņemot vērā iedzīvotāju iesniegtos datus un atbildīgo dienestu pārbaudēs konstatēto.

1. solis – sistēmas reģistrēšana

Lai padarītu ērtāku un vienkāršāku DKS reģistrāciju, uzskaiti un kontroli, ļautu aktualizēt DKS reģistru, Jelgavas pašvaldības operatīvās informācijas centrs izstrādājis lietotni «Jelgavas pilsētas decentralizētā kanalizācijas sistēma», kas pieejama vietnē dks.jelgava.lv. Tā ļauj aktualizēt reģistru, papildinot to ar datiem par DKS tehnisko apkopi, notekūdeņu un nosēdumu izvešanas biežumu, asenizācijas pakalpojuma sniedzējiem un citu informāciju, kas saistīta ar šīm darbībām.

Lietotni var izmantot gan DKS īpašnieki, gan asenizācijas pakalpojuma sniedzēji. Īpašnieki, reģistrējoties sistēmā, izveido savu profilu, ievada informāciju par sistēmas tehniskajiem parametriem, apkopi, izvešanu. Savs profils jāizveido arī katram asenizācijas pakalpojuma sniedzējam. Visa ievadītā informācija ir pieejama kontrolējošajām institūcijām, un tas būtiski atvieglo nepieciešamās informācijas iegūšanu, uzsvēr pašvaldības vides pārvaldības speciāliste Jolanta Ližus.

Jaunā sistēmas elektroniskā versija dks.jelgava.lv ir pieejama kopš septembra. «Ja DKS jau bija reģistrēta pirms lietotnes

izveides, visa informācija automātiski ir pārnesta un pieejama jaunajā lietotnē, taču īpašniekiem vietnē dks.jelgava.lv ir jāizveido savs konts, lai turpmāk varētu veikt nepieciešamās darbības. Arī asenizācijas pakalpojuma sniedzējiem ir jāreģistrējas jaunajā lietotnē, un to viņiem pašvaldība atgādina jau septembra vidū,» skaidro J.Ližus.

Tāpat kā iepriekš, pirmreizējo pieteikumu DKS reģistrēšanai var iesniegt arī klātienē Jelgavas pašvaldības Klientu apkalpošanas centrā pirmdienās no pulksten 8 līdz 19, no otrdienas līdz ceturtdienai no pulksten 8 līdz 17, piektdienās no pulksten 8 līdz 14.30. Pieteikuma veidlapa «Pieteikums decentralizētās kanalizācijas sistēmas reģistrēšanai» ir pieejama pašvaldības mājaslapā www.jelgava.lv, sadaļā «Pakalpojumi». Jautājumu gadījumā var sazināties pa tālruni 63005522 vai 63005537.

Pieteikumā ir jānorāda, kāda veida DKS atrodas īpašumā, kā arī citi dati, piemēram, ūdens patēriņš, krājvertnes tilpums, uzkrāto notekūdeņu un nosēdumu izvešanas biežums. Pirmreizējā DKS reģistrācija ir bez maksas.

2. solis – regulāra datu aktualizēšana

Ja nekustamajā īpašumā tiek ekspluatēta rūpnieciski izgatavota notekūdeņu attīrīšanas iekārta, kas attīrītos notekūdeņus novada vidē un kuras kopējā jauda ir mazāka par pieciem kubikmetriem diennaktī, līdz katra gada 1. aprīlim DKS īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam pašvaldībā vai jaunajā lietotnē ir jāiesniedz dokumenta apliecinājuma kopija par pakalpojuma saņemšanu no komersanta par to, ka sistēmā ir

veikta nepieciešamā apkope.

Tāpat īpašniekam jānodrošina, lai sistēma darbotos atbilstoši vides prasībām. Ja to nav iespējams izdarīt, veicot esošās sistēmas apkopi vai remontu, īpašnieka pienākums ir pieslēgt īpašumu pilsētas centrālajiem kanalizācijas tīkliem, ja tas tehniski ir iespējams, vai izbūvēt normatīvajiem aktiem atbilstošu DKS. Uzsākot lietot jaunu DKS, īpašniekam viena mēneša laikā pēc sistēmas lietošanas uzsākšanas tā ir jāreģistrē.

Tāpat arī pārējo DKS īpašniekiem dati regulāri ir jāaktualizē, piemēram, iespējams, īpašums ir pieslēgts pilsētas centralizētajai kanalizācijas sistēmai; mainījies ēkas īpašnieks, deklarēto iedzīvotāju skaits vai notekūdeņu apjoms, kas var ietekmēt noteikto izvešanas biežumu.

«Savukārt par asenizācijas pakalpojuma saņemšanu katras krājvertnes vai citas DKS īpašniekam ir pienākums saglabāt darījumu apliecināto kvīti. Tā jāglabā divus gadus un nepieciešamības gadījumā jāuzrāda pašvaldības pārstāvjiem. Šobrīd ērti šīs kvīti ir iespējams elektroniski pievienot un glabāt lietotnē dks.jelgava.lv,» tā J.Ližus.

Asenizācijas pakalpojumu drīkst sniegt licencēti komersanti

Atbilstoši noteikumiem asenizācijas pakalpojumu drīkst sniegt tikai licencēti komersanti, kas izņēmuši licenci pakalpojuma sniegšanai Jelgavas administratīvajā teritorijā. Šobrīd atļauja izsniegta septiņiem komersantiem. Īpašniekam, rodoties nepieciešamībai iztukšot DKS tvertni, obligāti jāizvēlas viens no šiem licencētajiem pakalpojuma sniedzējiem. Licence ir beztermiņa, taču pašvaldība seko līdzi, lai komersantam būtu spēkā esošs līgums ar notekūdeņu attīrīšanas ietaišu vai specializēto notekūdeņu pieņemšanas vietas īpašnieku. Aktuālo reģistrēto asenizācijas pakalpojumu sniedzēju saraksts pieejams lietotnē dks.jelgava.lv, mājaslapā www.jelgava.lv, sadaļā «Uzņēmējdarbība», «Atļaujas, licences», kā arī pašvaldības Klientu apkalpošanas centrā.

NORMATĪVIE AKTI

- Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums (01.01.2016.)
- Ministru kabineta 2017. gada 27. jūnija noteikumi Nr.384 «Noteikumi par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu» (stājās spēkā 01.07.2017.)
- Jelgavas valstspilsētas pašvaldības 2019. gada 25. jūlija saistošie noteikumi Nr.19-17 «Par decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaites kārtību Jelgavas pilsētas pašvaldībā»

REĢISTRĒTIE ASENIZĀCIJAS PAKALPOJUMA SNIEDZĒJI JELGAVĀ

■ SIA «Zemgales ceļu būve», tālrunis 29444918, e-pasts emburgapluss@inbox.lv	■ SIA «Jelgavas ūdens», tālrunis 63023575, e-pasts jelgavas.udens@ju.lv
■ Fiziska persona Oskars Antāns, tālrunis 20307775, e-pasts antans111@inbox.lv	■ SIA «Ekostandarts tehnoloģijas», tālrunis 26672886, e-pasts info@ekostandarts.lv
■ SIA «VB Technics», tālrunis 27077755, e-pasts info@vbt.lv	■ SIA «MCA Būve», tālrunis 25757070, e-pasts mcabuve@gmail.com
■ SIA «August Latvia Serviss», tālrunis 29997649, e-pasts janis@august.lv	

Jaunā lietotne dks.jelgava.lv pakalpojuma sniedzējiem arī daudz ērtāk ļauj iesniegt ziņas par savu darbu – ja dati tiek iesniegti lietotnē, vairs nav nepieciešams pildīt reģistrācijas žurnālu, skaidro J.Ližus.

«Jelgavas ūdens» un Pašvaldības policija veic pārbaudes

Ir pagājuši trīs gadi, kopš stājās spēkā prasība reģistrēt DKS, – apzinīgākie to ir izdarījuši, bet pilsētā joprojām ir daudz šādu sistēmu īpašnieku, kuri šo prasību nav izpildījuši. Pašvaldība iedzīvotājiem deva laiku savest kārtībā savu DKS un to reģistrēt, pirmajā gadā neveicot sistemātiskas pārbaudes. Taču šobrīd pašvaldība ir sākusi aktīvi pārbaudīt DKS īpašniekus pilsētā, lai novērstu nepareizu sistēmu ekspluatāciju un to nodarīto kaitējumu videi, kā arī pārliecinātos par dokumentu un apsaimniekošanas prasību ievērošanu.

Jelgavas pašvaldība ir noslēgusi deleģēšanas līgumu ar SIA «Jelgavas ūdens» par DKS uzraudzību.

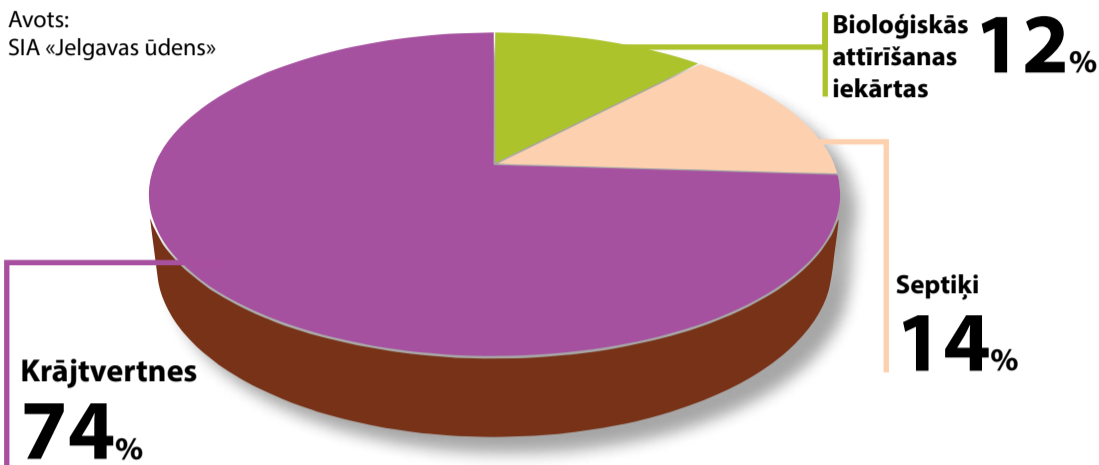
Uzņēmuma speciālisti pārbauda reģistrācijas pieteikumos ietvertās informācijas atbilstību, ekspluatācijas un uzturēšanas prasību ievērošanu, uzrauga DKS uzkrāto un/vai vidē novadāmo notekūdeņu un/vai nosēdumu analīžu veikšanu. Šajā procesā būtiska ir DKS īpašnieka vai valdītāja sadarbība ar speciālistiem – nodrošināta iespēja piekļūt un pārbaudīt sistēmu, pārliecināties par pakalpojuma saņemšanas faktu apliecināto dokumentu esību. Ja tiek konstatēti pārkāpumi, Pašvaldības policija uzsāk administratīvo procesu. Administratīvā pārkāpuma lietu izskata Jelgavas valstspilsētas domes Administratīvā komisija. Administratīvais sods par saistošo noteikumu neievērošanu fiziskajām personām ir līdz 500 eiro, bet juridiskajām personām līdz 1500 eiro.

Jāatgādina, ka, veicot DKS uzkrāto un/vai vidē novadāmo notekūdeņu un/vai nosēdumu analīzes akreditētā laboratorijā, ar analīžu veikšanu saistītos izdevumus, ja notekūdeņu analīzēs netiek konstatētas vielas, kuras neatbilst normatīvo aktu prasībām par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī, sedz pašvaldība; ja tādas tiek konstatētas, izdevumi jāapmaksā DKS īpašniekam.

Pārbaudītas ap 1000 decentralizēto kanalizācijas sistēmu; vairāk nekā puse neatbilst prasībām

NO 1000 JELGAVĀ PĀRBAUDĪTĀM DECENTRALIZĒTAJĀM KANALIZĀCIJAS SISTĒMĀM

Avots:
SIA «Jelgavas ūdens»

► Kristīne Langenfelde

SIA «Jelgavas ūdens» kopš 2021. gada 1. marta ir pilnvarota pārbaudīt decentralizētās kanalizācijas sistēmas (DKS) pilsētā. Šajā laikā pārbaudes veiktas ap 1000 īpašumos, un 55 procenti no tur esošajām DKS neatbilst normatīvo aktu prasībām.

SIA «Jelgavas ūdens» uzdevums ir kontrolēt un uzraudzīt DKS apsaimniekošanas prasību ieviešanu. Kā atzīst «Jelgavas ūdens» tehniskais direktors Viktors Juhna, diemžēl lielai daļai DKS īpašnieku un lietotāju joprojām nav izpratnes par to, kādu kaitējumu videi var nodarīt bojāta DKS, tāpat īpašnieki nepārzina normatīvo aktu prasības. «Tieši tāpēc bieži vien mums nākas skaidrot, kādi ir DKS īpašnieka pienākumi, par ko viņam jāatbild un kam jāseko līdzi.»

Pārbaudot DKS, secināts, ka visvairāk mūsu pilsētā tiek lietotas dažāda tipa krājvertnes – tādas ir 74 procenti no visām DKS. Septiķi ierīkoti 14 procentos īpašumu, savukārt 12 procentos īpašumu darbojas bioloģiskās attīrīšanas iekārtas.

Biežākās problēmas – bojāta vai neatbilstoši uzturēta sistēma

Līdz šim pārbaudes veiktas ap 1000 DKS, un vairāk nekā 500 no tām neatbilst normatīvo aktu prasībām. «Krājvertnes ļoti bieži ir bez izbūvētas pamatnes vai arī tās nav hermētiskas, un tas nozīmē, ka notekūdeņu saturs noplūst vidē un rada piesārņojumu. Tāpat netiek nodrošināts izvešanas biežums atbilstoši normatīvo aktu prasībām, un tas savukārt nozīmē, ka tvertnes var pārplūst. Ar septiķi galvenā problēma ir tā, ka Jelgavā ir augsts gruntsūdens līmenis, kas neļauj tam pilnvērtīgi pildīt savas funkcijas. Tieši šī iemesla dēļ kopš 2017. gada ar pašvaldības saistošajiem noteikumiem ir aizliegts pilsētā ierīkot šo DKS veidu. Taču septiķi, kas bija ierīkoti līdz tam, turpina darboties, un mūsu uzdevums ir pārliecināt, vai tie atbilst normatīvo aktu prasībām. Lūdzam uzrādīt dokumentāciju, kas apliecina šādas DKS izbūvi konkrētajā īpašumā,» biežākās problēmas atklāj V.Juhna.

Tikai dažas no bioloģiskajām attīrīšanas iekārtām atbilst prasībām

Jaunākais DKS veids ir bioloģiskās attīrīšanas iekārtas, taču arī ar tām problēmu netrūkst. Līdz šim pilsētā pārbaudītas ap 120 bioloģiskās attīrīšanas iekārtas, un tikai dažas no tām atbilst prasībām. «Īpašnieki cer, ka, izbūvējot savā īpašumā bioloģiskās attīrīšanas iekārtas, problēma būs novērsta un par saviem kanalizācijas tīkliem var neuztraukties. Taču realitāte pierāda pretējo – lai bioloģiskās attīrīšanas iekārtas atbilstu prasībām, par tām ir regulāri jārūpējas,» uzsver V.Juhna.

Normatīvie akti nosaka – lai pārliecinātos par vides nepiesārņošanu, var ņemt notekūdeņu analīzes. «To mēs arī darām, un tieši šādā veidā atklājam, ka bioloģiskās attīrīšanas iekārtas nestrādā tā, kā paredzēts. Biežākie vidē novadīto notekūdeņu rādītāji, kas ir būtiski pārsniegti, ir fosfors un slāpekļvielas,» skaidro V.Juhna, piebilstot, ka analīžu aptuvenās izmaksas ir nedaudz vairāk kā 40 eiro.

Ministru kabineta noteikumi paredz, ka īpašnieka pienākums ir katru gadu «līdz 1. aprīlim iesniegt atbilstoša

komersanta izsniegtu rakstveida apliecinājuma (akta) kopiju par iepriekšējā kalendārā gadā (ja ražotāja, būvnieka vai atbilstoša komersanta izsniegtajā tehniskajā dokumentācijā nav noteikts citādi) veikto decentralizētās kanalizācijas sistēmas tehnisko apkopi, par tās tehnisko stāvokli un norādījumiem tās ekspluatācijā, ja nekustamajā īpašumā tiek ekspluatētas rūpnieciski izgatavotas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kuras attīrītos notekūdeņus novada vidē un kuru kopējā jauda ir mazāka par 5 m³/diennakti».

«Un te atkal ir klupšanas akmens, jo visbiežāk ir iegādātas bioloģiskās attīrīšanas iekārtas, komersants tās ir uzstādījis, un pēc tam pats īpašnieks pēc savas saprašanas ir apsaimniekojis. Daudzi tirgotāji pat nepiedāvā iekārtas apkopi, sertificētu speciālistu, kas nodrošinātu šādu pakalpojumu, arī praktiski nav. Labākajā gadījumā īpašnieks pats laiku pa laiku iekārtā papildina bioloģiskās baktērijas. Tāpat ir citi ekspluatācijas pārkāpumi, piemēram, uzstādītas neatbilstošas jaudas iekārtas, uz ilgāku laiku izbraucot no mājas, iekārta tiek atslēgta. Tādējādi arī no bioloģiskajām attīrīšanas iekārtām vidē nonāk piesārņoti notekūdeņi,» tā V.Juhna.

Ko darīt?

Ministru kabineta noteikumi paredz: ja DKS īpašnieks savu kanalizācijas sistēmu nespēj savest kārtībā un attiecīgajam nekustamajam īpašumam piegulošās ielas vai ceļa robežās ir ierīkota centralizētā kanalizācijas sistēma, viņa pienākums ir līdz 2023. gada 31. decembrim ierīkot pieslēgumu centralizētajai kanalizācijas sistēmai. «Jāatzīst, ka Jelgavā īpašnieki šo iespēju izmanto – no 1000 apsekotajām DKS centralizētajai kanalizācijai jau ir pieslēgti 135 īpašumi un noslēgts līgums ar SIA «Jelgavas ūdens». Vēl vairāku īpašumu pieslēgšana ir procesā. Protams, katram īpašniekam skaidrojam pieslēgšanās kārtību, informējams arī par iespēju tam saņemt pašvaldības līdzfinansējumu,» stāsta V.Juhna.

Jāpiebilst, ka detalizēta informācija par kārtību, kādā īpašumu pieslēgt centralizētajai kanalizācijas tīkliem, var iegūt mājaslapā www.ju.lv, kā arī zvanot SIA «Jelgavas ūdens» pa tālruni 63007106.

Otra iespēja ir savest kārtībā savu DKS vai ierīkot jaunu, ja konkrētajā vietā nav iespējams īpašumu pieslēgt pilsētas centralizētajai kanalizācijas sistēmai. Jāpiebilst, ka no 1000 apsekotajiem objektiem 46 procentiem ir iespēja izveidot pieslēgumu pilsētas centralizētajiem tīkliem. «Ja šādu iespēju nav, kopīgi meklējam risinājumu,» skaidro V.Juhna. Piemēram, vasaras dārza mājā, kur cilvēki dzīvo tikai dažus mēnešus, nav ekonomiski pamatoti uzstādīt bioloģiskās attīrīšanas iekārtas. Tur piemērotāka būtu prasībām atbilstoša krājvertne. Savukārt, ja jāuzstāda bioloģiskās attīrīšanas iekārtas, jānoskaidro, kādas jaudas iekārtas būtu piemērotākas.

Tāpat jāatgādina, ka speciālisti pārbauda, vai īpašumos regulāri tiek izmantots asenizācijas pakalpojums, – darījumu apliecināšanas kvītis par šo pakalpojumu ir jāglabā divus gadus, lai speciālisti varētu pārliecināties, ka pakalpojums ir bijis legāls un ievērots izvešanas biežums.

«Jāatzīst, ka vairums DKS īpašnieku ir gatavi sadarbībai. Par to liecina gan jau veiktie pieslēgumi pilsētas centralizētajai kanalizācijas tīkliem, gan arī atgriezeniskā saite, ko saņemam no nepareizi ekspluatēto DKS īpašniekiem, kuri ir gatavi savu DKS savest kārtībā. «Jelgavas ūdens» pārbaudes turpina un DKS īpašniekus aicina negaidīt speciālistu ierīšanu savā īpašumā, bet laicīgi pārbaudīt savu DKS atbilstību normatīvo aktu prasībām, kā arī, ja tas vēl nav izdarīts, nekavējoties reģistrēt savu DKS un regulāri atjaunot datus,» tā V.Juhna.

WELLBASED

POIC

Šis projekts ir saņemts finansējumu no Eiropas Savienības programmas "Apvārsnis 2020" līguma numurs 945097

PALĪDZI MUMS VEICINĀT ENERĢIJAS PIEEJAMĪBU

AKTĪVA GRUPA

Šī infografika ir paredzēta, lai palīdzētu jums izlemt, vai vēlaties piedalīties WELLBASED pētījumā. Tajā ir aprakstīts pētījums, ietverta svarīga informācija, kas palīdzēs pieņemt lēmumu.

KAS ŠIS IR PAR PROJEKTU

WELLBASED ir pētniecības projekts, kas izstrādāts, lai atbalstītu pilsētas, lai sniegtu tām instrumentus un risinājumus enerģētiskās nabadzības samazināšanai un tās ietekmei uz cilvēku veselību un labklājību. Enerģētiskā nabadzība veidojas tad, kad mājās nav pietiekami daudz siltuma, lai apmaksātu rēķinus par apkuri un elektrību un kad zemā energoefektivitāte viņu mājās var ietekmēt viņu veselību, piemēram, kad cilvēkiem ir grūti uzturēt savas mājas pietiekami siltas ziemā vai pietiekami vēsas vasarā.

KO MĒS SAGAIĀM NO JUMS

Dalību 4 aptaujās (ar 6 mēnešu starplaiku) par savu veselību, labsajūtu un enerģijas patēriņu

Pētījuma laikā jūsu mājās tiks novietota temperatūras, mitruma un CO2 mēriekārta

Lūgsim sniegt informāciju par veselības stāvokļa mērījumiem (asinsspiediens, sirdsdarbība, miega kvalitāte, elpas plūsmas mērījumi, skābekļa līmenis asinīs)

....DAŽIEM NO JUMS:

Divas intervijas par jūsu pieredzi enerģijas izmantošanā jūsu mājās.

PAR JŪSU DALĪBU PĒTIJUMA

Jūsu dalība šajā pētījumā ir pilnībā brīvprātīga. Ja nolemjat pievienoties pētījumam, jebkurā laikā varat mainīt savas domas un atsaukt savu piekrišanu. Lai to izdarītu, jums ir jāsaņinaš pa tālruni 8787.

VAI PIEDALOTIES IR KĀDS RISKS?

Visu veidu dati tiks uzglabāti drošā vidē un būs konfidenciali.

Gatavi?

PIRMS LĒMUMU PIENĒMŠANAS, LŪDZU, ŅEMĪT VĒRĀ:

Katram dalībniekam tiks piešķirts unikāls kods ar kura palīdzību tiks apkopota sniegtā informācija. Šis kods aizstāj kontaktinformāciju, tāpēc tajā nav iekļauta informācija, kas var jūs tieši identificēt.

Savāktā informāciju pētnieku grupa glabās drošā vidē, tā būs aizsargāta ar paroli un šifrēta.

Jūsu kontaktinformācija tiks glabāta droši: tai varēs piekļūt tikai WELLBASED pētnieki.

Pētījumu ir apstiprinājusi projekta ētikas komiteja un Veselības ministrijas Centrālā medicīnas ētikas komiteja. Varat sazināties ar pētniekiem, ja ir nesaskaņas vai, ja jums ir nepieciešama plašāka informācija par projektu vai ētikas jautājumiem.

PALĪDZI MUMS VEICINĀT ENERĢIJAS PIEEJAMĪBU

KONTROLES GRUPA

Šī infografika ir paredzēta, lai palīdzētu jums izlemt, vai vēlaties piedalīties WELLBASED pētījumā. Tajā ir aprakstīts pētījums, ietverta svarīga informācija, kas palīdzēs pieņemt lēmumu.

KAS ŠIS IR PAR PROJEKTU

WELLBASED ir pētniecības projekts, kas izstrādāts, lai atbalstītu pilsētas, lai sniegtu tām instrumentus un risinājumus enerģētiskās nabadzības samazināšanai un tās ietekmei uz cilvēku veselību un labklājību. Enerģētiskā nabadzība veidojas tad, kad mājās nav pietiekami daudz siltuma, lai apmaksātu rēķinus par apkuri un elektrību un kad zemā energoefektivitāte viņu mājās var ietekmēt viņu veselību, piemēram, kad cilvēkiem ir grūti uzturēt savas mājas pietiekami siltas ziemā vai pietiekami vēsas vasarā.

KO SAGAIĀDĪT NO ŠĪ PROJEKTA

Galvenokārt vēlamies, lai jūs nākamo 18 mēnešu laikā aizpildītu detalizētu anketu par jūsu veselību, labsajūtu un enerģijas patēriņu 4 atsevišķos gadījumos. Mēs noskaidrosim faktus par Jūsu mājāsaiņniecību (piemēram, vecums, iemītnieku skaits, ienākumi).

Gatavi?

PIRMS LĒMUMU PIENĒMŠANAS, LŪDZU, ŅEMĪT VĒRĀ:

Katram dalībniekam tiks piešķirts unikāls kods, kas aizstāj kontaktinformāciju, tāpēc tajā nav iekļauti dati, kas var jūs tieši identificēt.

Savāktā informāciju pētnieku grupa glabās drošā vidē, tā būs aizsargāta ar paroli un šifrēta.

Jūsu kontaktinformācija tiks glabāta droši: tai varēs piekļūt tikai WELLBASED pētnieki.

Pētījumu ir apstiprinājusi projekta ētikas komiteja un Veselības ministrijas Centrālā medicīnas ētikas komiteja. Varat sazināties ar pētniekiem, ja ir nesaskaņas vai, ja jums ir nepieciešama plašāka informācija par projektu vai ētikas jautājumiem.

Līdz nākamā gada beigām nepiemēros paaugstināto NĪN būvēm ar Valsts zemes dienestā jau iesniegtu pieteikumu būves kadastrālās uzmērīšanas lietas izstrādei

► Kristīne Langenfelde

Septembra domes sēdē grozīti Jelgavas pašvaldības saistošie noteikumi «Nekustamā īpašuma nodokļa piemērošana Jelgavas pilsētas administratīvajā teritorijā». Grozījumi paredz, ka tām būvēm, par kurām līdz šā gada 1. oktobrim Valsts zemes dienestā (VZD) būs iesniegti pieteikumi būves kadastrālās uzmērīšanas lietas izstrādei, paaugstinātais nekustamā īpašuma nodoklis (NĪN) nākamgad nebūs jāmaksā.

Jau 2014. gadā pieņemtie Jelgavas pašvaldības saistošie noteikumi paredz, ka «būvi, kuras būvniecībā pārsniegti normatīvajos aktos noteiktās kopējais būvdarbu veikšanas ilgums, ar nākamo mēnesi pēc būvniecības termiņa izbeigšanās līdz

mēnesim, kad parakstīts akts par būves pieņemšanu ekspluatācijā, apliek ar nekustamā īpašuma nodokļa likmi 3 procentu apmērā no lielākās kadastrālās vērtības: būvei piekritīgās zemes kadastrālās vērtības; būves kadastrālās vērtības».

Lai ēku nodotu ekspluatācijā vai pagarinātu būvātļauju un tādējādi objektam, kuram beidzas kopējais būvniecības termiņš, nepiemērotu paaugstināto NĪN, Būvvaldē jāiesniedz aktuālā ēkas kadastrālās uzmērīšanas lieta, ko sagatavo VZD. Taču, iesniedzot pieteikumu VZD, iedzīvotājiem šobrīd ir ilgstoši jāgaida rindā uz būves kadastrālās uzmērīšanas lietas izstrādi, tāpēc ar grozījumiem pašvaldības saistošajos noteikumos paredzēts, ka līdz 2023. gada 31. decembrim būvēm, kurām līdz šā gada 1. oktobrim VZD ir iesniegti pieteikumi būves kadastrālās uzmērīšanas lietas izstrādei, paaugstinātais NĪN nākamgad nebūs jāmaksā.

Uzņēmumus aicina izvērtēt iespēju un ieviest īpašus piedāvājumus ar Jelgavas iedzīvotāja karti

Kristīne Langenfelde

Jelgavas pašvaldība uzņēmumus aicina izvērtēt iespēju un piedāvāt saviem klientiem īpašus piedāvājumus, uzrādot Jelgavas iedzīvotāja karti. Lai to īstenotu, uzņēmumi savus sadarbības piedāvājumus lūgti sūtīt uz e-pasta adresi marketing@jelgava.lv.

Šobrīd Jelgavas iedzīvotāja karte lietotājiem ļauj saņemt pašvaldības piešķirtos atvieglojumus braukšanas maksas segšanai pilsētas sabiedriskajā transportā, kā arī ir identifikācijas līdzeklis jeb Jelgavas skolēna apliecība. Kopumā pilsētā ir izsniegta 5591 Jelgavas iedzīvotāja karte un 7396 Jelgavas skolēna apliecības.

Veidojot sadarbību ar uzņēmumiem, tiks paplašināta Jelgavas iedzīvotāja kartes funkcionalitāte, kartes lietotājiem piedāvājot jaunas iespējas. Savukārt uzņēmumiem tā ir iespēja piedāvāt tieši pilsētas iedzīvotājiem mērķētus īpašus piedāvājumus savā tirdzniecības vai pakalpojumu sniegšanas vietā.

Jelgavas valstspilsētas pašvaldība (reģ.Nr.9000042516) izsludina konkursu uz Jelgavas valstspilsētas pašvaldības iestādes «Sabiedriskais centrs» vadītāja amata vietu (1 vakance uz nenoteiktu laiku).

Galvenie pienākumi:

- nodrošināt iestādes darbību saskaņā ar normatīvo aktu prasībām;
- nodrošināt iestādes darba nepārtrauktību atbilstoši tās mērķiem un uzdevumiem;
- bez īpaša pilnvarojuma pārstāvēt iestādi visās valsts un pašvaldības iestādēs, visās tiesu instancēs, citās institūcijās un attiecībās ar juridiskajām un fiziskajām personām;
- nodrošināt iestādi ar atbilstošas kvalifikācijas personālu;
- plānot un lemt par iestādes finanšu un materiālo līdzekļu ekonomisku un mērķtiecīgu izmantošanu.

Prasības:

- otrā līmeņa profesionālā augstākā vai akadēmiskā izglītība;
- par priekšrocību tiks uzskatīta pieredze vadošā amatā pēdējo 10 gadu laikā pašvaldības iestādē;
- zināšanas par iestādes darbību un darba tiesisko attiecību jomas reglamentējošo normatīvo aktu piemērošanu;
- zināšanas par iestādes resursu un finanšu līdzekļu racionālu un lietderīgu plānošanu un izlietojumu atbilstoši tās funkcijām un uzdevumiem;
- vadības prasmes, spēja motivēt darbiniekus un prasme strādāt komandā;
- labas prasmes darbā ar informācijas un komunikāciju tehnoloģijām;
- valsts valodas zināšanas augstākajā pakāpē (C2);
- vienas svešvalodas zināšanas profesionālajai darbībai nepieciešamajā apjomā.

Pieteikuma dokumenti:

- dzīves, iepriekšējā darba un profesionālās pieredzes apraksts (CV);
- pieteikums (konkursa nolikuma 2. pielikums);
- izglītību apliecinājošu dokumentu kopijas vienā eksemplārā (pretendentiem, kuri izglītību ieguvuši ārvalstīs, jāpievieno dokuments par izglītības akadēmisko atzīšanu Latvijā);
- valsts valodas prasmes apliecība pretendentiem, kuriem latviešu valoda nav dzimtā valoda.

Dokumentus ar norādi «Jelgavas valstspilsētas pašvaldības iestādes «Sabiedriskais centrs» vadītāja amata konkursam» līdz 2022. gada 20. oktobrim (ieskaitot) iesniegt Jelgavas valstspilsētas pašvaldības Klientu apkalpošanas centrā Lielajā ielā 11, Jelgavā, 131. kabinetā, slēgtā aploksnē vai nosūtīt uz e-pasta adresi indra.luse@jelgava.lv. Tālrunis uzziņām – 63005498.

Konkursa nolikums un pretendenta pieteikuma veidlapa pieejama Jelgavas valstspilsētas mājaslapā <https://www.jelgava.lv/lv/pasvaldiba/sludinajumi/vakances/>.

Amats klasificēts 1.2. amata saimes I līmenī (12. mēnešalgu grupa) ar mēnešalgu 1819 EUR, profesijas klasifikatora kods 1112 29.

Piesakoties konkursam uz vakanto amatu, kandidāts piekrīt savu personas datu apstrādei atlases konkursa mērķim – pretendentu atlases nodrošināšanai. Personas datu apstrādes pārzinis ir Jelgavas valstspilsētas pašvaldība. Personas dati tiks glabāti sešus mēnešus no konkursa rezultātu paziņošanas brīža.

Māras iela 5 konkursā «Energoefektīvākā ēka Latvijā» saņem žūrijas atzinību

Foto: JNĪP

► Rītmā Gaidamoviča

SIA «Jelgavas nekustamā īpašuma pārvalde» (JNĪP) un Māras ielas 5 mājas vecākā Valentīna Tatarenko par daudzdzīvokļu ēkas Māras ielā 5 atjaunošanas projekta vadību konkursā «Energoefektīvākā ēka Latvijā 2022» saņēmusi žūrijas atzinību. Žūrija uzsver, ka šīs ēkas atjaunošanas projekts ir izcils piemērs ilgtspējīgai domāšanai un sekmē resursu taupīšanu, turklāt ap atjaunoto ēku ir radīta ērta un sakopta vide.

«Šī atzinība ir ļoti nozīmīga. Žūrijas balvā noteicošais ir cilvēcisks faktors – cilvēki novērtē, ka atjaunotā ēka ir skaista, energoefektīva, ka darbi ir paveikti kvalitatīvi. Tiek novērtēts katrs iesaistītā ieguldījums. Žūrija īpaši uzteica to, ka māja Māras ielā 5, kaut arī tā renovēta pirms diviem gadiem, izskatās kā nupat atjaunota. Šī projekta īstenošanā būtisku

atbalstu mums kā mājas pārvaldniekam sniedza mājas vecākā Valentīna. Tieši pateicoties viņas neatlaidībai un mūsu veiksmīgajai sadarbībai, izdevās sasniegt tik labu rezultātu,» atzīst JNĪP tehniskais direktors Oļegs Kukuts.

Jāpiebilst, ka JNĪP viena no pirmajām Latvijā uzsāka realizēt ēku energoefektivitātes paaugstināšanas projektus. Veiksmīgas dzīvok-

ļu īpašnieku un JNĪP sadarbības rezultātā līdz šim Jelgavā ir nosiltinātas 26 mājas. Šobrīd ar valsts attīstības finanšu institūcijas «Altum» atbalstu energoefektivitāte tiek uzlabota četrās JNĪP apsaimniekotajās mājās – Pasta ielā 34, Viestura ielā 19, Kalnciema ceļā 47 un Kastaņu ielā 2A. Vēl šogad siltināšanas darbus plānots uzsākt Kastaņu ielā 2, Rīgas ielā 57, bet nākamās uz siltināšanu gaida mājas Mātera ielā 31, Pulkveža Oskara Kalpaka ielā 35, Kristapa Helmaņa ielā 5 un Garozas ielā 24.

Konkursu «Energoefektīvākā ēka Latvijā» jau 12. reizi organizēja Ekonomikas ministrija sadarbībā ar žurnālu «Būvzinātnieks» un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju.

SIA «Gren Jelgava» SPRK izvērtēšanai iesniegusi siltumenerģijas tarifa izmaiņas novembrī

► Rītmā Gaidamoviča

Turpinot pieaugt kurināmā izmaksām, SIA «Gren Jelgava» Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai (SPRK) izvērtēšanai iesniegusi siltumenerģijas tarifa izmaiņas Jelgavā novembrī. Plānotais siltumenerģijas gala tarifs Jelgavā ir 103,45 EUR/MWh (bez PVN), un tas ir par 9 procentiem augstāks nekā apstiprinātais siltumenerģijas tarifs oktobrī – 94,90 EUR/MWh (bez PVN). Paredzēts, ka pārskatītais siltumenerģijas tarifs Jelgavā būs spēkā no 1. novembra. Tā kā no 1. oktobra mājāsaimniecībām tiek piemērots valsts atbalsts, tad piemērojama siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifs ar valsts atbalstu jelgavnieku mājāsaimniecībām novembrī būs 85,73 EUR/MWh (bez PVN). Sākoties jaunajai apkures sezonai un ņemot vērā mainīgās energoresursu cenas, iedzīvotājiem jāreķinās, ka apkures tarifs šosezon var tikt pārskatīts katru mēnesi.

Siltumenerģijas tarifa izmaiņas ir saistītas ar kurināmo resursu izmaksu palielinājumu septembrī, kā rezultātā uzņēmumam nācās pārskatīt siltumenerģijas tarifu. Pārskatītais siltumenerģijas tarifs Jelgavā joprojām būs zem vidējā līmeņa valstī. Jāuzsver, ka apmēram 90 procenti no Jelgavas centralizētajai siltumapgādei nepieciešamās siltumenerģijas tiek saražota «Gren» biomasas koģenerācijas stacijā no vietējā atjaunīgā energoresursa šķeldas, kas ir galvenais kurināmais, bet dabasgāze tiek izmantota vien

nelielā apjomā, tāpēc Jelgava salīdzinājumā ar daudzām Latvijas pilsētām ir krietni labākā situācijā. Siltums jelgavniekiem ir un būs lētāks nekā no dabasgāzes ražotais.

Ņemot vērā kurināmā resursu cenu mainīgumu un neprognozējamību, noteikt nemainīgu šķeldas un dabasgāzes cenu visai apkures sezonai nav iespējams. Kurināmā cenas tiek izvērtētas katru mēnesi un koriģētas atbilstoši katru mēneša aktuālajām tirgus cenām. Tādēļ šajā apkures sezonā siltumenerģijas tarifs jelgavniekiem varētu mainīties katru mēnesi.

Lai palīdzētu iedzīvotājiem energoresursu sadārdzināšanās laikā, valdība ir apstiprinājusi papildu atbalsta pasākumus energoresursu cenu pieauguma kompensēšanai. Mājāsaimniecībām, kurām apkuri nodrošina centralizētā siltumapgāde, siltumenerģijas tarifu robežās no 68 līdz 150 EUR/MWh valsts kompensēs 50 procentu apmērā, savukārt no tās tarifa daļas, kas pārsniedz 150 EUR/MWh, valsts kompensēs 90 procentu apmērā. Atbalstu jeb maksas samazinājumu mājāsaimniecībām SIA «Gren Jelgava» piemēros automātiski ikmēneša rēķinos par siltumenerģiju periodā no 2022. gada 1. oktobra līdz 2023. gada 30. aprīlim. Pirmos rēķinus, kuros piemērots maksas samazinājums, klienti saņems novembra sākumā par oktobrī patērēto siltumenerģiju.

Lai risinātu visus ar centralizētās siltumapgādes pakalpojumu saistītos jautājumus vai ja rodas grūtības norēķināties par patērēto siltumu, uzņēmums aicina klientus sazināties ar «Gren» klientu apkalpošanas centru Jelgavā pa tālruni 63007055 vai pa e-pastu klienti.jelgava@gren.com.

Jauna mācību programma veselīgākam dzīvesveidam

► Ritma Gaidamoviča

Līdz šim tematus par veselīgu dzīvesveidu un atkarību profilaksi izglītības iestādes mācību procesā iekļāvušas pēc saviem ieskatiem. Pilsētā nav bijis vienota redzējuma par to, kā par šīm tēmām jārunā ar bērniem un jauniešiem izglītības iestādē. Lai veidotu vienotu mācību metodiku, tapusi jauna ieteicamā atkarību profilakses programma profilaktiskā darba īstenošanai Jelgavas pašvaldības izglītības iestādēs.

«Mēs visi gribam, lai sabiedrība ir laimīgāka un veselāka. Diemžēl statistika apliecina, ka situācija nav tik labvēlīga. Pieaug to jauniešu skaits, kas kļuvuši atkarīgi no tehnoloģijām, smēķē elektroniskās cigaretes, parastās cigaretes, ir izbaudījuši psihotropās vielas un apreibinošos dzērienus. No visām 38 Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) valstīm tieši Latvijā ir augstākais alkohola patēriņš uz vienu iedzīvotāju, liecina OECD veselības aprūpes pētījums. Alkohola patēriņš ir 12,9 litri uz iedzīvotāju. Pētījuma dati apliecina, ka Latvijā ir arī viens no augstākajiem smēķētāju īpatsvaram Eiropā – 22,6 procenti smēķētāju vecumā virs 15 gadiem. Redzot situāciju, saprotam, ka pašvaldībai ir jāiesaistās preventīvi, lai jaunā paaudze augtu pašapziņīgāka, mēs spētu mainīt viņu paradumus, mudinātu pievērsties veselīgam dzīvesveidam, lai atturētu vai vismaz attālinātu viņus no dažādām atkarībām. Lai tas izdotos, svarīgi ir strādāt kopā – izglītības iestādei, ģimenei un sabiedrībai,» atzīst Jelgavas domes priekšsēdētāja vietniece Rīta Vectirāne.

Lai risinātu šīs problēmas jau preventīvi, Jelgavas pašvaldības Veselības veicināšanas komisijā lemts izstrādāt vienotu programmu jeb rīcības virzienus, kā Jelgavas izglītības iestādēs strādāt, lai veicinātu bērnu un jauniešu paradumu maiņu un pievērstu viņus veselīgam dzīvesveidam. Uz tā pamata ir tapusi ieteicamā atkarību profilakses programma Jelgavas izglītības iestādēm.

Vienots redzējums visā pilsētā

Jauno programmu izstrādājusi Zemgales reģiona Kompetenču attīstības centra (ZR-KAC) kā metodiskā atbalsta centra izglītības speciālistu komanda ar mērķi veidot vienotu redzējumu un pieeju atkarību profilaktiskā darba īstenošanai Jelgavas pašvaldības izglītības iestādēs, veicinot darba efektivitāti visās izglītības pakāpēs.

ZRKAC direktore Sarmīte Viksna stāsta, ka, pirms sākt veidot ieteicamo atkarību profilakses programmu Jelgavas izglītības iestādēm, veikts pamatīgs iepazīšanās un izpētes darbs ar jau esošo piedāvājumu – programmas, metodiskajiem materiāliem, rīcības modeļiem, kā arī labās prakses piemēriem Eiropas un pasaules lielākajās valstīs. Jaunizstrādātā programma sastāv no izglītības iestādes atkarību profilakses programmas izstrādes metodikas, balsta tēmām, kas apgūstamas, sākot no 5–6 gadu vecuma, un nodarbību tematikas katram vecumposmam. Skolotāju atbalstam piedāvātajām tēmām ir pievienoti atbilstoši informatīvie un mācību resursi.

Jāuzsver, ka programmā iekļautās balsta tēmas ir vienotas visiem vecumposmiem: «Kļūsti pašatbildīgs», «Nikotīns un tā ietekme», «Mediji, to izmantošana un ietekme», «Alkohols un tā ietekme», «Psihotropās vielas». Tēmas tiek atkārtotas ik gadu ar nolūku stiprināt esošās zināšanas bērna un jaunieša apziņā, katru nākamo gadu paplašināt to saturu atbilstoši izglītojamo vecumposmam.

Tas var būt iekļauts arī skolas veselības veicināšanas plānā

Jaunā programma veidota, ievērojot šādus pamatprincipus: veselīga dzīvesveida paradumu veidošana no agrīna vecuma, saturiskās pēctecības ievērošana, mācību satura pieejamība ikvienam pedagogam un atbilstība bērna vecumposmam. S.Viksna stāsta: «Lai nodrošinātu atkarību profilakses darba efekti-

Foto: Ivars Veiliņš un no «Ķiparu» arhīva

vitāti, skolai ieteicams izstrādāt savai specifikai atbilstošu darbības modeli. Programmai pievienotā metodika sniedz idejas un ieteikumus, kā to paveikt, uzsverot, ka efektīvs skolas atkarību profilakses darbs ir atkarīgs no skolas, vecāku un vietējās kopienas sadarbības. Ceram, ka šī programma kļūs par būtisku atbalstu izglītības iestādēm ne tikai atkarību profilakses darba plānošanā, bet arī veidojot savas iestādes veselības veicināšanas rīcības plānu.»

To, kā šī programma realizēsies skolās, varēs novērtēt nākamā gada sākumā, taču viņa aicina vecākus līdzdarboties jau šobrīd, jo tieši ģimenes iesaiste ir ļoti būtiska, lai iegūtās zināšanas nostiprinātos gan bērnam, gan visas ģimenes ikdienas dzīvē.

Iespēja mainīt bērnu un arī ģimeņu paradumus

Šobrīd pirmos secinājumus par programmu var izdarīt tikai pirmsskolā. «Lai pārliecinātos, vai teorija darbojas praksē, kā tas strādā, pavašarī bērnodarēs «Mācos mācīties» un «Ķipari» tika uzsākta šīs programmas aprobācija,» stāsta S.Viksna. «Ķiparu» vadītājas vietniece izglītības jomā Inga Vicupa atzīst, ka šī programma ir balstīta uz cilvēcīgām vērtībām un bērni, iepazīstot sevi, savus draugus, praktiski darbojoties, mācās, veido savu priekšstatu par atkarību tēmām. «Svarīgākais, ko saprotām, – bērni ir gatavi uzzināt visu jauno, bet daudz svarīgāk ir tieši vecākiem izskaidrot, kā programma darbojas, ko mēs tajā mācīsimies, kā tas tiks īstenots. Tad arī viņi ir gatavi līdzdarboties,» atzīst I.Vicupa, norādot, ka šī ir iespēja mainīt bērnu un arī ģimeņu paradumus, mudinot daudz vairāk aizdomāties par veselīgu dzīvesveidu.

Cik cukura ir manā našķī?

Viena no pirmajām atkarībām, par kuru var runāt jau pirmsskolā, ir cukura atkarība. «Mūsu lielākie bērni ļoti labi zina, ka diennakts ieteicamā cukura deva cilvēkam ir 20 grami. Piemēram, mazajā bundžiņā «Coca-Cola» ir 115,5 grami cukura, bet «Baltais» bieziņa sieriņā – 7,41 grams, savukārt paciņā «Skittles» – 92,3 grami,» stāsta «Ķiparu» grupas «Zibenītis» skolotāja Oksana Maškova. Viņa kopā ar bērniem šomēnes pēta, vai cukurs ir bērna draugs vai tomēr ne. Lai īstenotu pētījumu, bērni uz bērnodarzu atnesuši savu mīļāko našķu tukšos iepakojumos, uz kuriem redzams cukura sastāvs. Lai bērns uzskatāmi redzētu, cik daudz cukura viņš, ēdot našķi, apēd, bērni paši nosver tik daudz cukura, cik norādīts uz iepakojuma. «Svarīgi ir vizuāli parādīt, cik tad daudz ir 20 vai 80 grami,» tā skolotāja. Uzrunāti bērni atzīst, ka kolu viņi vairs nedzer, jo tajā ir ļoti daudz cukura, bet «Limpo» zemeņu suliņu drikst, jo tajā ir tikai divi grami cukura. «Ja saēdas par daudz cukura, var sāpēt vēders, bojājas zobi, tie var sāpēt,»

sekas skaidro piecgadnieki. Grupā tiek runāts gan par sintētisko cukuru, kas tiek uzņemts ar dažādiem našķiem, gan dabīgo cukuru, kas ir veselīgs un tiek uzņemts ar augļiem un dārzeņiem. «Ābolā ir aptuveni 17 grami cukura, bet bumbierī – 19 grami. Bērni paši atnesa augļus un dārzeņus, sagrieza, lai organizētu degustāciju un mēs noteiktu, kurš būs mūsu veselīgais «Zibenīša» našķis,» stāsta skolotāja O.Maškova. Viņa norāda, ka pirmie secinājumi jau mainījuši ieradumus grupā un arī ģimenēs – biežāk dažādu saldumu vietā uz grupu tiek atnesti augļi vai dārzeņi. «Vecāki ir atzinuši – nu jau paši bērni veikalā sakot, ka to nevajag pirkt, jo tajā ir daudz cukura. Arī vecākiem esot vieglāk pamatot, kāpēc viņš konkrēto našķi nepirks, jo bērnam jau ir radusies izpratne,» stāsta I.Vicupa.

Iepazīst savu ķermeni

Kam lūgt palīdzību, ja esi nonācis kādā neparedzētā situācijā vai jūties nevesels? Veidojot izpratni par to, kam drikst uzticēties un kam ne, atkarību profilakses programmas gaitā bērnodarzā ciemos tiek aicināti dažādi operatīvie dienēti, lai iepazīstinātu ar to, ko tie dara, un paskaidrotu bērniem, kādās situācijās konkrētie speciālisti viņiem var palīdzēt. «Bērni pēta profesijas, kuru pārstāvji konkrētā brīdī var palīdzēt, – mums ir tikšanās ar Pašvaldības policijas, Valsts policijas darbiniekiem, bērni ir apmeklējuši ugunsdzēsēju un glābēju depo, tikušies ar ātrās palīdzības darbiniekiem,» stāsta I.Vicupa. Domājot par to, kā uzskatāmāk bērniem ļaut iepazīt sevi, savu ķermeni, «Ķiparos», pateicoties šai atkarību profilakses programmai, iekārtota arī īpaša telpa, kurā iestādes medmāsa audzēkņiem palīdz iepazīt ķermeni un procesus tajā. «Piemēram, mēs pētām gremošanas sistēmas darbību, izzinot, kas notiek ķermenī ar iedzerto apelsīnu sulu. Mācāmies, kur atrodas elkonis, celis, sirds, lai gadījumā, ja kaut kas sāp, bērns arī pieaugušajam varētu precīzāk paskaidrot, kas tieši viņam sāp, par ko ir sūdzības. Lai viņš zinātu, pie kā vērsties,» stāsta I.Vicupa.

Spēles un multfilmas pret virtuālu ceļojumu pie leduslāčiem

Viena no mūsdienās ļoti izplatītām atkarībām ir tehnoloģiju atkarība. Būtiski jau bērnodarzā runāt par to, kā mēs telefonu un planšetdatoru varētu izmantot jēgpilni. «Un te svarīgi ir nevis pakratīt pirkstu, ka slikti ir skatīties daudz multfilmu un spēlēt spēles planšetdatorā vai telefonā, bet gan parādīt, kā šīs tehnoloģijas var izmantot jēgpilnāk. Proti, pavašarī bērni ar viedierīču starpniecību devās virtuālā ceļojumā, pētot, kā dzīvo leduslāči un pingvīni Ziemeļpolā. Tāpat bērni kopā ar ģimenēm tika aicināti dienu pavadīt aktīvi,

veselīgi un svaigā gaisā, dodoties pārgājienu. Izmantojot lietotnes, aicinājām pašiem veidot pārgājiena maršrutu, attēlojot grupas logo, piemēram, zvaigznīte, saulīte, lāsīte. Un ģimenes patiešām iesaistījās,» stāsta I.Vicupa, papildinot, ka bērni arī vēlāk grupā stāstīja, ka kopā ar tēti internetā vērojuši roņus un putnus. «Tādējādi tiek veidots viņu priekšstats, un mēs redzam, ka paradumi mainās,» tā pedagoge.

Lai runātu par smēķēšanu, izzina elpošanas sistēmu

Jau bērnodarzā var runāt arī par nikotīnu un tā ietekmi. «Svarīgākais ir runāt bērniem saprotamā valodā. Mēs pētām svaiga gaisa nozīmi cilvēka organismā. Mūsu bērni, ienākot sporta zālē un ieraugot atvērtus logus pirms nodarbības, vairs nesaka – te ir auksts! Viņi saprot, ka vēdināšana ir ļoti nozīmīga un telpā tā tiek ielaists svaigais gaiss, lai viņi varētu strādāt un smadzenēm pietiktu skābeklis,» stāsta I.Vicupa, papildinot – lai labāk izprastu elpošanas sistēmas darbību, bērni pat gatavojuši plaušu maketus. «Kā izskatās elpošanas process, kā plaušas piepildās ar gaisu, kā tās iztukšojas. Tieši šajā sadaļā tiek runāts arī par svaiga gaisa nozīmi cilvēkam un to, ka jebkuram no mums ir tiesības elpot tīru gaisu. Mēs drikstam palūgt, lai mums blakus nesmēķē. Tāpat runājam par to, kā rodas skābeklis, un paši bērni, lai vairotu skābekli, iesēja un audzēja priežu stādus,» stāsta I.Vicupa.

Mazas lietas veido attieksmi

Viņa norāda, ka visi praktiskie uzdevumi izvietoti pie iestādes «runājošajām sienām», lai arī vecāki redzētu, ko bērni dara, ko izzina. «Trīs mēneši vēl ir par īsu, lai izdarītu būtiskus secinājumus, taču esam pārliecināti, ka ilgtermiņā rezultāts būs – būs mums pašapziņīgāki un izglītotāki bērni, kuri mācēs par sevi pastāvēt un spēš arī atteikties, jo zinās, kā tas var kaitēt viņa organismam,» pārliecināta I.Vicupa, uzsverot, ka tieši mazas lietas veido attieksmi.

Jāpiebilst, ka janvārī, kad tiks rīkota sadarbības diskusija par resursu izmantošanu, savā pieredzē varēs dalīties arī skolas. «Dzīvē izaicinājumu ir daudz – viens tos pieņem, cits spēj atturēties. Mēs Jelgavā vēlamies izaudzēt zināšanu jauno paaudzi, ar attieksmi. Un tas ir mūsu visu atbildīgs kopdarbs. Ir svarīgi, lai lietas, par kurām māca bērnodarzā, skolā, tiek ievērotas arī ģimenē un lai arī apkārtējā sabiedrība iesaistās. Kaut vai nenopirkto nepilngadīgajam jaunietim elektronisko cigareti vai alkoholu. Ar šo programmu vēlamies stiprināt bērnu un jauniešu aizsargfunkcijas, dot zināšanas un celt viņu pārliecību,» tā R.Vectirāne.

Ar pašvaldības izstrādāto atkarību profilakses programmu kā pedagogi, tā arī vecāki var iepazīties Jelgavas pašvaldības metodisko materiālu krātuvē www.metodiskiedargumi.lv.

Pilsētā turpinās novadgrāvju pļaušana

► Pilsētā turpinās novadgrāvju mehanizētā pļaušana. Grāvji Nameja ielā, Riekstu ceļā un Putnu ielā tiek attīrīti no apauguma, lai tos varētu vizuāli apsekot, atvieglotu apsaimniekošanu, uzlabotu ūdens caurvadi un samazinātu iespējas bebriem veidot nosprostojumus, informē pašvaldības iestāde «Pilsētsaimniecība».

Novadgrāvju apaugums visbiežāk ir niedres un krūmu atvases. Šādu grāvju dziļums ir lielāks par 2,5 metriem. Novadgrāvju mehanizētā pļaušana iekļauta ikdienas darbos, un to veic SIA «Kulk». Novadgrāvji ir ļoti svarīga pilsētas meliorācijas sastāvdaļa, īpaši upēm piegulošajās teritorijās. To tilpums plūdu, pavasara atkušņu, palu vai lietavu laikā spēj akumulēt lielāku ūdens apjomu un mazina teritoriju applūšanas risku. Iedzīvotāji aicināti sakopt grāvju nogāzes gan īpašumu teritorijās, gan vietās, kur novadgrāvis ar nogāzi ir piegulošā teritorija un piekļuve tam ir traucēta.

«Optima 1» iznomā ģimenes ārsta praksi

► SIA «Medicīnas sabiedrība «Optima 1»» iznomā pilnībā aprīkotas telpas ģimenes ārsta praksei. Poliklinikā norāda, ka nomas maksā iekļauti transporta, vakcinācijas un procedūru kabineta, reģistratūras, garderobes, apkopējas pakalpojumi, tāpat

ir pieejams stāvlaukums darbiniekiem un pacientiem. Jāpiebilst, ka medicīnas sabiedrībā «Optima 1» pieņem sekundārās aprūpes speciālisti, pieejami rentgena, ultrasonogrāfijas, EKG, higiēnista, fizikālās terapijas un rehabilitācijas pakalpojumi. Interesenti par telpām aicināti sazināties pa tālruni 29403240 vai e-pastu optima1@apollo.lv.

Pašnodarbinātie Ukrainas civiliedzīvotāji var saņemt pabalstu

► Saskaņā ar grozījumiem Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā pašnodarbinātajiem Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri pēc šā gada 24. februāra normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir reģistrējušies Valsts ieņēmumu dienesta (VID) nodokļu maksātāju reģistrā kā pašnodarbinātās personas, ir tiesības Nodarbinātības valsts aģentūrā (NVA) pieprasīt vienreizēju pabalstu pašnodarbinātības uzsākšanai. Pabalsts tiek izmaksāts vienas minimālās mēneša darba algas apmērā – 500 eiro. Lai saņemtu pabalstu, viena mēneša laikā no reģistrācijas dienas VID ir jāiesniedz NVA iesniegums par pabalsta piešķiršanu. Ja Ukrainas civiliedzīvotājs kā pašnodarbinātā persona ir reģistrējies VID pirms 2022. gada 24. septembra, tad iesniegums par pabalsta piešķiršanu NVA ir jāiesniedz viena mēneša laikā no grozījumu spēkā stāšanās dienas, tas ir, līdz 2022. gada 23. oktobrim. Pašnodarbinātības uzsākšanas pabalstu nepiešķir tiem Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri iepriekš jau ir saņēmuši NVA nodarbinātības uzsākšanas pabalstu. Ja Ukrainas civiliedzīvotājam vienlaikus ir tiesības pretendēt gan uz nodarbinātības uzsākšanas pabalstu, gan uz pašnodarbinātības uzsākšanas pabalstu, viņš var saņemt tikai vienu no tiem. Pašnodarbinātības uzsākšanas pabalsts netiek ņemts vērā, nosakot ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamos ienākumus no saimnieciskās darbības un aprēķinot valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objektu. Plašāka informācija – www.nva.gov.lv.

Aicina pieteikt brīvprātīgos godināšanai «Gada brīvprātīgais 2022»

► 5. decembrī visā pasaulē atzīmē Starptautisko brīvprātīgo dienu. Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) aicina iedzīvotājus un organizācijas līdz 21. novembrim pieteikt brīvprātīgā darba veicējus un organizētājus, kuri devuši ievērojamu ieguldījumu sabiedrības labā laika posmā no 2021. gada 15. decembra līdz 2022. gada 21. novembrim.

Brīvprātīgo godināšanas mērķis ir pateikt paldies tiem Latvijā iedzīvotājiem un organizācijām, kas savu laiku ziedo brīvprātīgajam darbam sabiedrības labā, veicinot iedzīvotāju un organizāciju interesi un iesaisti brīvprātīgajā darbā. Latvijā brīvprātīgo godināšana notiks devīto reizi, norāda NVA. Izvirzīt godināšanai brīvprātīgā darba veicējus vai organizētājus var jebkurš iedzīvotājs, nevalstiskā organizācija, valsts vai pašvaldības iestāde. Pieteikuma anketas un godināšanas nolikums pieejams mājaslapā www.brivpratigie.lv. Pieteikumi jāiesniedz līdz 21. novembrim.

Pērn godināšanā «Gada brīvprātīgais 2021» no Jelgavas goda zīmes saņēma Dagnija Ramina Zorge, brīvprātīgā sociālajā, kultūras un sporta jomā Jelgavā, un Lāsma Vitola, ilggadējā apvienības «Brīvprātīgie Jelgavai» brīvprātīgā.

Godināšanu rīko NVA sadarbībā ar Labklājības ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, Sabiedrības integrācijas fondu, Jaunatnes starptautisko programmu aģentūru, Latvijas Jaunatnes padomi, Jelgavas valstspilsētas pašvaldības iestādi «Sabiedriskais centrs», Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldi, Rīgas pilsētas Apkaimju iedzīvotāju centru un Valmieras novada fondu.

Gada beigās bibliotēkā būs lifts

► Ritma Gaidamoviča

Lai uzlabotu vides pieejamību Jelgavas Pilsētas bibliotēkā, Akadēmijas ielā 26, ēkas pagalma pusē, tiek izbūvēts lifts. Tam jābūt gatavam līdz šā gada beigām, un iekļūšana liftā paredzēta no ēkas iekšpuses.

Jelgavas Pilsētas bibliotēkas vadītāja Lāsma Zariņa stāsta, ka ir noslēgušies visi zemes darbi, kas saistīti ar lifta būvniecību.

«Izbūvēti lifta pamati, sakārtotas un pārbūvētas inženierkomunikācijas, tostarp uz citu vietu pārcelta lietussūdens kanalizācijas aka. Šobrīd tiek būvēta lifta šahta. Lifts jau ir iegādāts un glabājas būvnieku noliktavā. Plānots, ka tas tiks uzstādīts tuvāko divu mēnešu laikā, bet pēc tam turpināsies lifta apdares darbi,» stāsta L.Zariņa. Lifts tiek izbūvēts ārā bibliotēkas pagalma pusē, bet iekļūt tajā varēs no ēkas iekšpuses. «Līdz ar lifta izbūvi būtiski tiks uzlabota vides pieejamība mūsu bibliotēkā – lasītavu ēkas 2. stāvā,

pasākumus Krišjāņa Barona zālē pilnvērtīgi varēs apmeklēt, kā arī citus pakalpojumus saņemt cilvēki ar kustību traucējumiem un ģimenes ar maziem bērniem,» stāsta bibliotēkas vadītāja, piebilstot, ka šobrīd tas ir apgrūtināts, jo uz otro stāvu ved tikai kāpnes.

Liftam jābūt izbūvētam līdz šī gada beigām.

Darbus konkursa kārtībā veic SIA «Tools Vendor» par kopējo summu 244 244 eiro. Lifts tiek izbūvēts par pašvaldības budžeta līdzekļiem, ņemot ilgtermiņa aizņēmumu Valsts kasē.

Jelgavas ārstniecības iestādēs pieejamas gan gripas, gan Covid-19 vakcīnas

► Ritma Gaidamoviča

Sākoties gripas sezonai, Slimību profilakses un kontroles centrs (SPKC) rekomendē iedzīvotājiem vakcinēties gan pret gripu, gan Covid-19. Vakcinācija ir drošākais un efektīvākais veids, kā pasargāt sevi no smagām slimības formām, jo īpaši cilvēkiem riska grupā. Jāatgādina, ka Covid-19 vakcīna ir pieejama bez maksas, bet gripas vakcīnas no valsts budžeta līdzekļiem tiek nodrošinātas atsevišķām iedzīvotāju grupām. Jelgavā pret gripu un Covid-19 var vakcinēties pie ģimenes ārstiem, kā arī Jelgavas poliklinikas, SIA «Medicīnas sabiedrība «Optima 1»» un Zemgales Veselības centra vakcinācijas kabinetos.

Jelgavā gripas vakcīnas gan par maksu, gan valsts apmaksātās ir pieejamas pie ģimenes ārstiem, Jelgavas poliklinikā, medicīnas sabiedrībā «Optima 1» un arī Zemgales Veselības centrā. Vakcinēšana iespējama tikai pēc iepriekšēja pieraksta, un ārstniecības iestādes aicina iedzīvotājus, pirms dodas vakcinēties, pārliedzināties par vakcīnu pieejamību. Pieteikties vakcinēšanai un iegūt informāciju par gripas vakcīnas pieejamību var, sazinoties ar Jelgavas pilsētas polikliniku pa tālruni 63022101, medicīnas sabiedrību «Optima 1» pa tālruni 63022987, Zemgales Ve-

selības centru pa tālruni 63084004.

Valsts noteiktām iedzīvotāju grupām nodrošina vakcinēšanu pret gripu bez maksas. Šosezon bezmaksas gripas vakcīnas paredzētas bērniem no sešiem līdz 23 mēnešiem (ieskaitot), bērniem vecumā no diviem līdz 17 gadiem (ieskaitot), kuri pieder pie veselības riska grupām, grūtniecēm, ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām, kuras, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar pacientiem, ilgstošas sociālās aprūpes centru darbiniekiem, kuri, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar klientiem, ilgstošas

sociālās aprūpes centru klientiem, personām vecumā no 65 gadiem, kā arī personām, kuras pieder pie veselības riska grupām.

SPKC skaidro – lai saņemtu bezmaksas vakcīnu, noteiktajām iedzīvotāju grupām ir jāvērsas pie sava ģimenes ārsta, kas veiks vakcināciju vai novirzīs uz medicīnas iestādes vakcinācijas kabinetu. Vakcinēties pret gripu ir ieteicams ikvienam un vēlams to darīt rudenī, kad gripas epidēmija vēl nav sākusies. Jo īpaši vakcinācija ieteicama personām, kuras pieder pie kādas no riska grupām. Būtiski – vakcīnu pret gripu var saņemt reizē ar vakcīnu pret Covid-19, kas nozīmē, ka nav vajadzīgs plānot intervālu starp abām vakcīnām.

Covid-19 vakcīnas šobrīd iedzīvotājiem ir pieejamas bez maksas. Jelgavā pret Covid-19 var vakcinēties pie ģimenes ārstiem, kā arī Jelgavas poliklinikā, medicīnas sabiedrībā «Optima 1» un Zemgales Veselības centrā, taču iepriekš obligāti ir jāpiesakās. To iespējams izdarīt, sazinoties ar katru konkrēto iestādi vai mājaslapā manavakcina.lv.

Uzņēmējdarbības Gada balvai pieteikti 14 Jelgavas uzņēmumi

► Kristīne Langenfelde

Jelgavas pašvaldības konkursam «Jelgavas valstspilsētas Gada balva uzņēmējdarbībā 2022» pieteikti 14 pretendenti. Šobrīd pretendenti tiek izvērtēti, un konkursa uzvarētāji svinīgā pasākumā tiks apbalvoti 24. novembrī.

Konkurss ir iespēja pateikt paldies uzņēmējiem, novērtējot ne tikai viņu devumu pilsētas ekonomikas attīstībā, bet arī uz-

ņēmumu preču vai pakalpojumu nodrošināšanu ikdienā, attieksmi pret klientiem un uzņēmumu reputāciju. Jāatgādina, ka pretendents konkursam ikviens varēja izvirzīt līdz 30. septembrim.

Konkursā uzņēmumi tiek vērtēti trīs nominācijās – «Sociāli atbildīgs uzņēmums», «Radošs uzņēmums» un «Gada debija» –, katrā aptverot uzņēmumus, kuros darbinieku skaits ir no 1 līdz 10, uzņēmumus ar darbinieku skaitu no 11 līdz 50 un uzņēmumus, kuros darbinieku skaits pārsniedz 51.

Konkursam pieteiktos uzņēmumus izvērtē konkursa komisija.

Katrā kategorijā pieteiktie uzņēmumi tiek vērtēti pēc noteiktiem kritērijiem, piemēram, cik droša ir uzņēmuma darba vide, vai uzņēmums ir videi draudzīgs, kāda ir uzņēmuma reputācija, vai tajā tiek attīstīti inovatīvi produkti un pakalpojumi, cik liels ir uzņēmēja ieguldījums Jelgavas vārda popularizēšanā, vai uzņēmējs atbalsta sporta, izglītības un kultūras attīstību pilsētā.

Jāpiebilst, ka uzvarētāji lielo uzņēmumu grupā saņems naudas balvu 1000 eiro, vidējie uzņēmumi – 500 eiro, bet mazie uzņēmumi saņems naudas balvu 300 eiro.

Sveikti sportisti par sasniegumiem gada trešajā ceturksnī

► Ilze Knusle

Pirmdien, 17. oktobrī, Jelgavas Svētās Trīsvienības baznīcas tornī Jelgavas sportistiem un viņu treneriem teikts paldies par sasniegumiem šā gada trešajā ceturksnī – jūlijā, augustā un septembrī.

Trešajā ceturksnī Jelgavas sportistiem panākumi bijuši smaiļošanā un kanoe airēšanā, airēšanā, vieglatlētikā, BMX riteņbraukšanā, karatē, ārmreslingā un peldēšanā. Kopumā sveikti 23 sportisti un viņu treneri un BMX riteņbraukšanas komanda.

KARATĒ

Jelgavnieks Kalvis Kalniņš Pasaules spēlēs, kas ir pasaulē otrā vērīgākais sporta forums aiz olimpiskajām spēlēm, izcīnīja 7. vietu karatē svara kategorijā līdz 60 kilogramiem. Pasaules spēles notika jūlijā ASV.

SMAIĻOŠANA UN KANOĒ AIRĒŠANA

Trīs Jelgavas Bērnu un jauniešu sporta skolas (BJSS) sportisti piedalījās pasaules un Eiropas čempionātā. Smaiļotāja Melānija Čamane pasaules čempionātā juniorēm izcīnīja 6. vietu 500 metrus divniekiem. Melānijai arī 1. vieta starptautiskās sacensībās smaiļošanā «Olympic hopes» jaunietēm 500 metru distancē vieniniekos un divniekos, 1. vieta Latvijas čempionātā 500 metru distancē divniekos un jauktajos divniekos, kā arī 1. vieta Latvijas čempionātā juniorēm 500 metru distancē vieniniekos, četriniekos un jauktajos divniekos. Pasaules U-23 čempionātā un Eiropas multicēmpionātā piedalījās arī Jelgavas BJSS smaiļotājs Kārlis Dumpis. Tur gan viņam godalgotu vietu izcīnīt neizdevās, toties viņš kļuva par divkārtēju Latvijas pieaugušo čempionu (500 metru distancē vieniniekos un jauktajos divniekos) un arī divkārtēju Latvijas čempionu U-23 vecuma grupā (200 metrus vieniniekos un 500 metrus divniekos). Smaiļotāju treneris ir Juris Lauris.

Pasaules čempionātā piedalījās arī Jelgavas BJSS trenera Sergeja Bobkova audzēknis kanoe airētājs Roberts Lagzdīns. Trīskārtējam Latvijas čempionam (500 metru distancē vieniniekos un četriniekos un 1000 metru distancē vieniniekos) tur starta gan nepadevās tik labs, kā būtu gribējies.

Par Latvijas čempioni šovasar kļuva arī smaiļotāja Katrīna Smiltiņe (treneris J.Lauris) 500 metru distancē divniekos un četriniekos un kanoe airētāji Nils Mediņš un Jurijs Ševcovs (treneris S.Bobkovs) 500 metrus četriniekos. Par Latvijas čempioniem junioriem kļuva smaiļotājs Kristiāns Lauris (treneris J.Lauris) četriniekos 200 un 500 metru distancē un kanoe airētāja Aleksandra Počtarenko (treneris Boriss Lonskī) vieniniekos 500 metru distancē.

AIRĒŠANA

Labu sezonu aizvadīja arī Jelgavas BJSS airētāji treneres Agitas Puriņas vadībā. Patriks Strazds un Andrejs Kļaviņš piedalījās pasaules U-19 čempionātā, kas puīšiem bija pirmā šāda mēroga pieredze. Viņi pāri izcīnīja arī Baltijas valstu čempionu un Latvijas čempionu titulu, bet kopā ar Valteru Sējānu un Emīlu Niku Donovu kļuva par Latvijas čempioniem četriniekos. Patrikam individuāli arī 1. vieta Latvijas čempionātā sprintā un 1. vieta Baltijas jūras kausa izcīņā junioriem. Valters ar Emīlu izcīnīja 2. vietu Baltijas valstu čempionātā, kļuva par Latvijas čempioniem junioru vecuma grupā gan divniekos, gan četriniekos (šajā distancē viņiem palīdzēja arī Jānis Eglājs un Svens Edgars Elksnis) un Baltijas jūras kausā izcīnīja 1. vietu 500 metrus un 3. vietu 2000 metrus junioru grupā. Valteram vēl individuāli 1. vieta Latvijas čempionātā junioriem vieniniekos.

VIEGLATĻĒTIKA

Panākumus guvusi Jelgavas vieglatlētikas kluba pārstāve Dace Šteinerte (trenera Maija Ukstiņa) – viņa izcīnīja 3. vietu diska mešanā Valsts prezidenta balvas izcīņā. Veiksmīgs starta Baltijas valstu čempionātā padēvās trim Jelgavas BJSS vieglatlētēm: Albertīnai Rudņevai (trenera Laila Nagle) 3. vieta 3000 metru kavēkļu skrējienā U-20 grupā, Sanijai Gasparovičai (treneris Markus Anzenavs) 1. vieta 800 metru skrējienā U-16 grupā un Renāram Ragovskim (trenera Santa Lorence) 1. vieta šķēpa mešanā U-16 grupā.

PELDĒŠANA

Jelgavas Specializētās peldēšanas skolas treneres Astras Ozoliņas audzēkņi Nikolass Deičmans un Elijs Aleksejevs piedalījās Eiropas Jaunatnes olimpiādē, kas bija viņu pirmā pieredze šāda mēroga sacensībās. Bet Ziemeļvalstu čempionātā jauniešiem Nikolass izcīnīja 2. vietu 200 metru kompleksajā peldējumā un 3. vietu 4x100 metru kombinētajā stafetē, kurā peldēja arī Elijs.

BMX

Bērnu un jauniešu BMX sporta kluba «Mītavas kumeli» pārstāvis Kristens Krīgers šogad kļuva par Latvijas čempionu elites grupā, kas sportistam ir trešais tituls. Savukārt kluba «Mītavas kumeli» un Jelgavas BJSS apvienotā komanda izcīnīja 1. vietu Latvijas klubu čempionātā. BMX braucēju treneris ir Uldis Balbeks.

ĀRMRESLINGI

Ar panākumiem priecējās arī kluba «Legacy Jelgava» pārstāvis Kristaps Blūmanis, kurš kļuva par divkārtēju Latvijas čempionu ārmreslingā U-21 vecuma grupā svara kategorijā līdz 75 kilogramiem – gan ar labo, gan kreiso roku.

Vīrieši volejbola sezonu sāk ar pilnīgi jaunu komandu, sievietes – ar superkausu

► Ilze Knusle, Rītma Gaidamoviča

Sieviešu volejbola komanda «Jelgava» 2022./2023. gada sezonu ir iesākusi, otro reizi pēc kārtas izcīnot «Optibet» superkausu, un šobrīd komanda uzsākusi dalību Baltijas līgā. Šomēnes startējis arī «Optibet» nacionālās līgas čempionāts volejbolā vīriešiem, kurā šosezon piedalās jauna Jelgavas un Jelgavas novada apvienotā komanda VK «Jelgava». Tuvākā mājas spēle kā vīriešu, tā sievietes komandai ir 5. novembrī.

Šogad «Optibet» superkausā tikās 2021./2022. gada sezonas Latvijas čempiones «Rīgas Volejbola skola/LU» un 2021. gada «Cewood» Latvijas kausa ieguvējas sievietes VK «Jelgava». Otro reizi superkausu ieguva VK «Jelgava».

Jāpiebilst, ka šosezon sievietes komandai nomainījies galvenais treneris – tas ir Edmunds Pūliņš –, viņam asistē Jānis Leitis.

Sieviešu VK «Jelgava» aizvadījusi arī pirmo spēli «Optibet» Baltijas sievietes volejbola līgā, kurā piedalās desmit komandas. Latvijai pārstāvē četras, tostarp VK «Jelgava», Igauniju četras, Lietuvi divas. Komandas izspēlēs divus apļus. Ceturtdaļfinālā iekļūs pirmās astoņas vienības un spēlēs līdz divām uzvarām, noskaidrojot četras finālčetrinieka dalībnieces. Finalčetrinieka cīņas notiks 25. un 26. februārī. Sieviešu komanda VK «Jelgava» pirmajā līgas spēlē

savās mājās 15. oktobrī Jelgavas sporta hallē ar rezultātu 2:3 piekāpās «Daugavpils SuFA klubs/Daugavpils Universitāte» komandai. Bet 22. un 23. oktobrī Jelgavas sievietes volejbola komanda dosies izbraukumā uz Kauņu un Jonavu. Savukārt nākamā mājas spēle Baltijas līgā notiks 5. novembrī pulksten 18 Jelgavas sporta hallē, uz kuru aicināti arī līdzjutēji.

Tikko sācies arī «Optibet» nacionālās līgas čempionāts volejbolā vīriešiem, kurā šogad startē Jelgavas un Jelgavas novada apvienotā komanda VK «Jelgava». Komanda izveidota uz bijušās VK «Ozolnieki» komandas bāzes, piesaistot spēlētājus no VK «Biolars/Jelgava/MSC» un bijušos Jelgavas novada Sporta centra Volejbola nodaļas audzēkņus. «Galvenais nosacījums – 85 procenti no komandas sastāva ir vietējie spēlētāji, kuri dzīvo, strādā, darbojas Jelgavā vai Jelgavas novadā, un daži piesaistītie spēlētāji no tuvākiem novadiem. Esam izveidojuši labu komandu, ar kuru jau no augusta aizvadu treniņus, un mēs jūtamies diezgan pārliecināti par savām spējām,» atzīst komandas galvenais treneris Raimonds Liniņš. Treneris skaidro, ka viņam un arī lielākajai daļai komandas spēlētāju jau ir pieredze nacionālajā līgā (pagājušajā gadā VK «Ozolnieki» to noslēdza 4. vietā) un šīs sezonas mērķis noteikti ir cīnīties par medaļām. «Spēlētāju sastāvs mums ir labs, un man šķiet, ka komanda jau ir labi arī saspēlējusies,» papildina treneris.

Nacionālās līgas čempionātā šogad spēlēs astoņas komandas. R.Liniņš

norāda, ka visas ir diezgan līdzvērtīgas un uzvarēt var jebkura. Sezona noteikti būšot ļoti interesanta, un arī skatītāji aicināti atbalstīt savējos. VK «Jelgava» treniņus aizvada Zemgales Olimpiskajā centrā, un arī mājas spēles tiks aizvadītas šeit. Izņēmums bija sezonas atklāšanas spēle, kas 9. oktobrī notika Jelgavas novada Sporta centrā. Tajā vīriešu VK «Jelgava» uzvarēja «Augšdaugavu» ar rezultātu 3:0. Nākamā spēle Jelgavas vīriešu komandai notiks 28. oktobrī izbraukumā, kad «Jelgava» tiksies ar «Aizputi». Mājas spēle – 5. novembrī pulksten 16 Zemgales Olimpiskajā centrā, tiekoties ar VK «Kuldīga/Kuldīga NSS». Ieeja uz spēlēm ir bez maksas.

«Optibet» nacionālās līgas čempionātā komandas katru ar katru aizvada divas spēles. Pēc 14 aizvadītām spēlēm sešas labākās vienības iekļūs izslēgšanas spēļu turnīrā. Divas labākās uzreiz nodrošinās vietu pusfinālā, bet pārējās četras (3. ar 6. un 4. ar 5.) līdz divām uzvarām cīnīsies ceturtdaļfinālā. Līdz divām uzvarām noritēs arī pusfināla sērijas un sērijas cīņā par zelta un bronzas medaļām, jo finālčetrinieka cīņu šosezon nebūs.

Pamatturnīru plānots beigt 18. februārī, bet medaļu īpašniekus noskaidrot līdz 18. martam.

Pēc nacionālās līgas turnīra trīs labākās līgas vienības kopā ar trim Baltijas Vīriešu volejbola līgas klubiem iekļūs Latvijas čempionāta izslēgšanas spēlēs un cīnīsies par Latvijas čempionāta medaļām. Šī turnīra fāze paredzēta no 22. marta līdz 16. aprīlim.

Hokejisti: «Esam pieņēmuši nopietnu izaicinājumu»

Debiju Somijas pēc spēka otrajā līgā «Mestis» piedzīvojusi Jelgavas hokeja komanda «Zemgale/LLU». Sezona ar fantastiskām emocijām, klātesot ap 1000 skatītāju, tika atklāta ar divām uzvarām Jelgavas ledus hallē, bet nu aiz muguras arī divi izbraukumi. Savukārt 21. un 22. oktobrī «Mestis» līgā tiks aizvadītas mājas spēles. ««Mestis» līga izceļas ar ātrumu un fizisku spēli. Fiziski puīšiem tā ir liela slodze – gan šī ātrā un dinamiskā cīņa, gan šie pārbraucieni, daudz spēļu īsā periodā. Izbraukumā piecās dienās četras spēles vai pusotrā nedēļā sešas spēles! Esam pieņēmuši nopietnu izaicinājumu,» saka hokeja kluba «Zemgale/LLU» direktors Aivars Zeltiņš. Spēlējot «Optibet» hokeja līgā, «Mestis» līgā un Kontinentālajā kausā, jelgavniekiem grafikā vairāk nekā 85 spēles – vairāk nekā regulārajā turnīrā aizvada Nacionālās hokeja līgas vienības. «Mēs uz to gatavojamies. Spēļu grafiks šobrīd ir saspringts, taču redzam, ka šī ir iespēja mūsu U-20 un U-23 vecuma spēlētājiem gūt fantastisku spēļu pieredzi, turklāt – labā kvalitātē. Mūsu mērķis ir atstāt jaunus un potenciālos spēlētājus, jo vairāk nekā 80 procenti no mūsu sastāva spēlē vai var spēlēt dažāda vecuma izlasēs,» tā A.Zeltiņš, norādot, ka spēlētāju soliņš šosezon ir krietni garāks nekā tad, ja spēlētu tikai «Optibet» hokeja līgā. «Slodze ir milzīga, un, lai spēlētāji varētu to izturēt, strādājam pie fiziskās sagatavotības, turklāt gan ārsts, gan fizioterapeits seko līdzī spēlētāju veselības stāvoklim,» papildina A.Zeltiņš.

Foto: Ivars Veiliņš

Jaunieši var pretendēt uz pašvaldības līdzfinansējumu kultūras pasākumu rīkošanai

► Rītmā Gaidamoviča

Jelgavas pašvaldības Kultūras padome izsludinājusi projektu papildkonkursu jauniešiem. Jaunieši no 16 gadu vecuma aicināti iesniegt kultūras pasākumu iniciatīvas projektus, lai pretendētu uz pašvaldības līdzfinansējumu tā īstenošanai. Projektu pieteikumi tiek gaidīti līdz 31. oktobrim.

«Jelgavas Jauniešu forumā vairākkārt no jauniešiem izskanējis, ka pilsētā nepieciešami vairāk kultūras pasākumu tieši jauniešu auditorijai, un Kultūras padome radusi iespēju šogad noteiktu finansējumu paredzēt tieši jauniešu ideju realizēšanai kultūras jomā. Manuprāt, šī ir lieliska iespēja pašiem jauniešiem radīt sev svētums un tas ir veiksmīgs modelis, kā varam atbalstīt mūsu jauno paaudzi viņu radošumā,» tā Jelgavas domes priekšsēdētāja vietniece un Kultūras padomes priekšsēdētāja Rīta Vectirāne, aicinot jauniešus

piedalīties projektu konkursā.

Konkursa mērķis ir finansiāli atbalstīt pilsētas jauniešu iniciatīvas projektus, kas paredzēti jauniešu iesaistei pasākumos un aktivitātēs. Kopējais konkurssam atvēlētais budžets ir 5000 eiro, un viens projekts var saņemt līdz 1500 eiro līdzfinansējumu. Būtiski, ka idejas realizācijā ar savu līdzfinansējumu ir jāiesaistās arī projekta pieteicējam. Tam jābūt vismaz 20 procentu apmērā no Kultūras padomes piešķirtā līdzfinansējuma. Projekts jārealizē no šā gada 1. novembra līdz 2023. gada 31. janvārim.

Pieteikumi konkursam tiks gaidīti līdz 31. oktobrim. Projekti jāiesniedz Jelgavas pašvaldības iestādes «Kultūra» birojā Jelgavas kultūras namā, 2. stāvā, jāstūta pa pastu (pasta zīmogs – ne vēlāk kā 31. oktobrī), adrese: Krišjāņa Barona iela 6, Jelgava, LV-3001, vai ar drošu elektronisko parakstu uz e-pasta adresi kultura@kultura.jelgava.lv.

Konkursa nolikums un pieteikuma veidlapa elektroniski ir pieejama mājaslapā www.kultura.jelgava.lv, sadaļā «Nolikumi».

Bibliotēkā «Zinītis» apskatāma kolekcionāra Jura Zborovska fototehnikas izstāde

► Klīnta Kalnēja-Āne

Līdz 31. oktobrim Jelgavas bērnu un jauniešu bibliotēkā «Zinītis» apskatāma kolekcionāra Jura Zborovska fototehnikas izstāde, kurā eksponēti fotoaparāti un eksponometri (ierīces apgaismojuma mērīšanai) no dažādām valstīm.

Izstādē apskatāmas ierīces, kas izgatavotas, sākot no 1930. gadiem. Vitrinās izlikta arī PSRS fotokamera

Foto: no J. Zborovska personīgā arhīva

«Smena 8» un «Smena 8M», kas ir iekļauta Ginesa rekordur grāmatā – leģendārā «Smena 8M» ir atkārtoti izlaista vairāk nekā 30 gadus, un šo gadu laikā tika izgatavoti vairāk nekā 21 miljons eksemplāru.

J. Zborovska kolekciju veido sena un ne tik sena foto un kino tehnika. Šobrīd tajā ir vairāk nekā 1000 dažādu fotoaparātu, kinokameru, fotopaliecinātāju, projektoru, gaismas ierīču, fotogrāfiju attīstīšanas iekārtu un citi to aksesuāri no 19. gadsimta sākuma.

Kopš 2014. gada J. Zborovskis ir eksponējis deviņas fototehnikas izstādes Jelgavā, Bauskā, Dobelē, Olainē, Tukumā un citur.

Bibliotēkā ir redzama vien neliela daļa (76 vienības) no apjomīgās kolekcijas. Tie, kam radīsies plašāka interese par J. Zborovska kolekciju, aicināti apskatīt mājaslapu <https://zborovskakolekcija.lv/>.

Oktobrī un novembrī – kino Jelgavas kultūras namā

► Ilze Skrodele-Bīlečka

Jelgavas kultūras namā oktobrī un novembrī izrādīs divas filmas – Igaunijas, Latvijas, Somijas un Lietuvas kopdarbu vēsturisku spiegu trilleri «Suflieris» un pašmāju spēlfilmu «Mamma vēl smaids».

Režisora Margusa Pjau filma «Suflieris» vēsta par militārā izlūkdienesta agentu, kurš dzen pēdas noslēpumainam Padomju Savienības dubultagentam Otrā pasaules kara priekšvakarā. Paraleli spriedzes pilnajam stāstam vijas arī skaistas mīlestības un smeldzīgu jūtu stīga. Lomās: Kaspars Znotiņš, Prits Voigemasts, Agnese Budovska, Elmo Nūganens, Gatis Gāga, Dainis Sumišķis. Filma Jelgavas kultūras namā būs skatāma 24. oktobrī pulksten 14, 25. oktobrī

pulksten 11, kā arī 20. novembrī pulksten 12 un 18.

Tragiskais un komiskais satiekas jaunās režisores Elzas Gaujas debijas filmā «Mamma vēl smaids». Tajā trīs māšas, mēģinot apiet repatriācijas jezgu un izdevumus, šķērso Eiropu ar savu nelielā mammu jumta bagāžniekā. Filmas stāsta pamatā ir patiesi notikumi. Lomās: Anta Aizupe, Baiba Broka, Daiga Kažociņa, Matīss Budovskis un Lidija Pupure. Kaut arī filmas darbība notiek vairākās valstīs, visa filma uzņemta Latvijā. «Mamma vēl smaids» uzfilmēta 25 dienās Liepājā, Ventspilī, Garciemā, Ādažos, Jūrmalā un Rīgā. Filma skatītāju vērtējumam Jelgavas kultūras namā tiks nodota 24. oktobrī pulksten 11, 25. oktobrī pulksten 14 un 20. novembrī pulksten 15.

Biļetes pieejamas visās «Biļešu paradīzes» kasēs un vietnē bilesuparadize.lv.

Mītavas koka māja atklās savu stāstu

► Līga Klismetā

Lāčplēša dienā, 11. novembrī, pulksten 13 apmeklētājiem durvis vērs Mītavas koka māja Vecpilsētas ielā 14, lai atklātu savu stāstu par piedzīvoto vairāku gadsimtu garumā. Pa vienam atverot ekspozīcijas zeltīto lāžu vākus un atvilktnes, tā apmeklētājiem ar mūsdienīgu risinājumu iespējām ļaus uzzināt par vēsturisko stilu attīstību senās Jelgavas būvniecībā un interjeros, kā arī par mājas iemītnieku dzīvesveidu, gaumi un materiālajām iespējām.

11. un 12. novembrī ekspozīcijas apmeklējums būs bez maksas. Ņemot vērā ierobežoto vietu skaitu grupā, ekskursijai iepriekš jāpiesakās pa tālruni 63005407 vai 25746417. 11. novembrī ekskursijas notiks pulksten 13, 15 un 17, bet 12. novembrī – pulksten 10, 12, 14 un 16.

«Māja ar tās ekspozīcijām būs saistošs apskates objekts dažāda vecuma apmeklētājiem, jo šeit izmantoti inovatīvi un interaktīvi risinājumi – videomateriāli, animētas fotogrāfijas un audiogids, kas iedarbinās dažādas cilvēka maņas. Mājas vēstures, pārbūves un restaurācijas informācija apmeklētāju sasniegs caur ikdienas skaņām un vizuāliem sadzīves stāstiem. Gluži kā sienienu mantu glabātuvēs, kad viss vērtīgais glabājās lādēs, arī mājas ekspozīcija izvietota zelta lādēs, kas atklāsies katrā citādākā veidā.» stāsta Jelgavas reģionālā Tūrisma centra vadītāja Dace Kaņepone. Iejusties iepriekšējo laiku noskaņās palīdzēs, piemēram, ikdienišķi trokšņi – ūdens spaiņa nolikšana, tējkanas vārīšanās vai aiz loga dzirdamā zirgu pakavu klaboņa – un sadzīves priekšmeti – stikla pudelītes, piezīmju bločiņš, krūzīte.

Koka māja Vecpilsētas ielā 14 ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis un viena no senākajām un vērtīgākajām koka dzīvojamām mājām Jelgavā, kas saglabājusies līdz mūsdienām. 2018. gadā uzsākot būvdarbus, koka māja bija avārijas stāvoklī, tā nebalstījās uz monolītiem pamatiem, bet turējās uz laukakmeņiem un ķieģeļu mūra fragmentiem. Tāpēc ēku pacēla, izbūvēja tai jaunus pamatus, atsēdināja māju atpakaļ un restaurēja vēsturiskās ēkas būvapjoma oriģinālās koka konstrukcijas. Tas bija sarežģīts un unikāls process

Noskenē kvadrātkodus un noskaties Mītavas koka mājas atjaunošanas gaitu, kas iemūžināta augstas detalizācijas 3D realitātē.

Mītavas koka mājas ekspozīciju vizualizācija.

Latvijas mērogā, un to mājas apmeklētāji var novērtēt videosižetā.

Mājas restaurācijas procesā tika ievērotas vēsturei pietuvinātas tehnoloģijas un izmantoti senie būvmateriāli – griestiem, sienām un grīdām maksimāli saglabāti esošie kokmateriāli, arī grīdu atjaunošanā izmantoti vecie ķieģeļi. Atjaunotā māja sniedz ieskatu par daudzveidīgajām telpu apdarēm, kas liecina par vēsturisko stilu tendenču attīstību interjerā un mājas iemītnieku dzīvesveidu, gaumi un materiālajām iespējām.

Restaurācijas un pārbūves laikā trīsstāvu māja Vecpilsētas ielā 14 tika savienota ar blakus esošo divstāvu mūra ēku, kas atjaunota un pārbūvēta restaurācijas darbnīcu vajadzībām. Zemgales Restaurācijas centrs aizsāks nopietnu kultūras mantojuma atjaunošanas procesu, darbnīcās sniedzot

metāla, stikla, porcelāna, keramikas, tekstila restaurācijas pakalpojumus.

Ēkas atjaunošana un ekspozīciju izveide īstenota Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektā 5.5.1.0/17/I/002 «Nozīmīga kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un attīstība kultūras tūrisma piedāvājuma pilnveidošanai Zemgales reģionā».

Sākot ar 13. novembri, Mītavas koka mājas ekspozīcijas apskatei būs pieejamas darba dienās un sestdienās no pulksten 10 līdz 18 un svētdienās no pulksten 11 līdz 17.

Ieejas maksa novembrī: pieaugušajiem – 2 eiro, skolēniem, studentiem, pensionāriem – 1 eiro, savukārt ģimenes biļete (divi pieaugušie un visi bērni līdz 18 gadu vecumam) maksās 4 eiro.

Ekskursijas var pieteikt pa tālruni 63005407 vai 25746417.

Apmeklētājiem pieejams audiogids latviešu, angļu un krievu valodā. Tas aprakots ar pogām Braila rakstā, kas apmeklētājiem ar redzes traucējumiem ļauj to lietot patstāvīgi.

JELGAVAS PILSĒTA
@JELGAVASPILSETA

Latvijā Skolotāju diena aizvadīta. 7. oktobrī Jelgavas Valsts ģimnāzijā godināti mūsu pilsētas pedagogi. Lai teiktu paldies par augstu pedagoģisko meistarību un ieguldījumu bērnu un jauniešu izglītošanā, kā arī par mūža ieguldījumu pedagoģiskajā darbā, 33 pilsētas pedagogiem pasniegts Jelgavas valstspilsētas domes Pateicības raksts.

KRO KEBABNĪCA
@KROKEBABNICA

GRĀMATA pret GRĀMATU
Atnes kādu grāmatu un samaini to pret jebkuru citu mūsu plauktos!
PS. Paldies visiem, kuri jau to ir izdarījuši, bet, ja Tu vēl neesi paspējis, droši nāc ciemos!

LBTU – LATVIJAS BIOZINĀTŅU
UN TEHNOĻĪJU
UNIVERSITĀTE

28. oktobrī Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes – LBTU (iepriekš Latvijas Lauksaimniecības universitātes – LLU) Meža fakultāte ielūdz meža nozares saimi, ko vieno studiju laiks Jelgavā, pievienoties svētku svinīgajam pasākumam un solidojumam, lai svinētu kopā būšanas prieku un atcerētos spilgtākos mirklus.

JELGAVAS MĀKSLAS SKOLA

Mīļi lūgti uz mūsu skolas audzēkņu vasaras prakses darbu izstādēm Zemgales reģiona Kompetenču attīstības centrā un «Vīvo centrā»!

JELGAVAS PILSĒTA
@JELGAVASPILSETA

Rudens apgrezno Jelgavu!

Lāčplēša dienā dosimies lāpu gājienā

Foto: Jānis Belovs

► Līga Klismeta

Godinot Latvijas armiju un pieminot mūsu valsts brīvības cīnītājus, Lāčplēša dienā, 11. novembrī, pulksten 18 pēc divu gadu pārtraukuma vienosimies lāpu gājienā no Pulkveža Oskara Kalpaka ielas līdz piemineklim Jelgavas atbrīvotājiem Stacijas parkā. Tur pulksten 18.45 sāksies svinīgs pasākums. Pirmo reizi šajā pasākumā svinīgo solījumu militāro struktūrvienību un pilsētnieku priekšā dos jaunsargi. Bet pēc tam ikviens aicināts sadziedāties patriotiskā noskaņā kopā ar grupu «Credo» un kori «Balti».

«Patriotu nedēļā, ko atzīmējam no Lāčplēša dienas līdz Latvijas Republikas Proklamēšanas dienai 18. novembrī, visvairāk domājam un runājam par savas valsts vēsturi, neatkarības cenu, kas maksāta ar cilvēku dzīvību. Aicinu ikvienu ne tikai atcerēties mūsu kopīgo vēsturi, bet arī šodien lepoties ar mūsu armijas un Zemessardzes gatavību aizsargāt savu valsti. Lāčplēša diena ir arī Latvijas armijas svētku

diena, un novēlu ikvienam mūsu valsts aizstāvim drosmi, izturību un nesalaužamu spēku! 11. novembrī, izrādot cieņu un atbalstu Latvijas karavīriem un Latvijas armijas uzvarai pār Bermonta karaspēku 1919. gadā, dosimies kopīgā lāpu gājienā!» aicina Jelgavas valstspilsētas domes priekšsēdētājs Andris Rāviņš.

Lāpu gājienu Jelgavnieki aicināti pulcēties no pulksten 17.30 Pulkveža Oskara Kalpaka un Svētes ielā.

Gājienu iesāks Zemessardze, Valsts policija, Pašvaldības policija un citas militarizētās struktūrvienības. Pēc tam aicināti stāties pārējie gājiena dalībnieki. Gājiens sāksies pulksten 18, virzīsies pa Lielo, Pasta un Stacijas ielu, noslēdzoties pie pieminekļa Jelgavas atbrīvotājiem Stacijas parkā. Tur pulksten 18.45 notiks svinīgs pasākums un koncerts, kurā piedalīsies grupa «Credo» un koris «Balti».

Gājiena dalībnieki aicināti ņemt līdzi lāpas, pie apģērba piespraust sarkanbaltarkanu lentīti un pie pieminekļa Jelgavas atbrīvotājiem nolikt ziedus un sveces.

«Pēc lāpu gājiena un svinīgajam uzrunām aicinām ikvienu uzkavēties Stacijas parkā un baudīt koncertu, kurā šogad uzstāsies grupa «Credo» un jauktais koris «Balti». Turpat būs iedegti uguns kuri, pie kuriem gājiena dalībnieki varēs

sasildīties,» saka pašvaldības iestādes «Kultūra» vadītājs Mintauts Buškevičs. Koncerts plānots līdz pulksten 20.

Autovadītājiem jāņem vērā, ka gājiena maršrutā tā norises laikā būs slēgta satiksme.

Lāpu gājiena tiešraidi varēs vērot mājaslapā www.jelgava.lv un sociālajā tīklā «Facebook» Jelgavas pilsētas lapā @Jelgavas_pilsēta.

Savukārt Jelgavas youtube.com/jelgavaLV kontā ir pieejams video «Lāčplēša dienas stāsts», ko kopīgi sagatavoja Zemgales reģiona Kompetenču attīstības centrs un Ģederta Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejs. Videostāsts ir veidots kā mācību materiāls pilsētas pamatskolēniem, taču, svinot Lāčplēša dienu un atceroties brīvības cīņu nozīmi mūsu tautas vēsturē, stāsts atsauks atmiņā vēstures notikumus.

Kokļu koncertā «Laika upe» ieskandinās dziesmu svētkus

► Līga Klismeta

Sestdien, 22. oktobrī, pulksten 17 Jelgavas kultūras namā notiks XXVII Vispārējo latviešu dziesmu un XVII Deju svētku kokļu mūzikas lielkoncerta «Laika upe» koprepertuāra modelēšanas koncerts. Tajā piedalīsies koklētāju ansambļi no Jelgavas, Rīgas, Jūrmalas, Tukuma un Babītes.

Koncertā pirmatskaņojumu piedzīvos Birutas Derumas skaņdarbs «Saulē kokles skandināja» viņas vadītā ansambļa «Zelta

stīdžiņas» vecākās grupas izpildījumā. «Domāju, ka tautasdziesmas apdare skanēs skaisti. Kokles papildinās perkusijas un dziedājums,» saka B.Deruma. «Zelta stīdžiņas» nebūs vienīgais kolektīvs, kurš uzstāsies ar solonumuru. Koncertā skanēs arī vairāku citu ansambļu priekšnesumi, kuri ir kā piedāvājums lielkoncerta programmas papildināšanai. «Skānēs dažādu raksturu un stilu skaņdarbi, kuros ieaudušas mūsu tautas melodijas, kas izpaužas gan tradicionāli, gan mūsdienīgi. Pirmo reizi izskanēs Aigara Raumaņa radītais darbs kokļu lielkoncertam «Gaisma aust» kokļu

ansamblim un marimbai,» stāsta koncerta mākslinieciskā vadītāja koklētāja Kristīne Dmitrijeva.

Kokļu ansambļu uzstāšanās bagātinās koklētāju ansambļa «Balti» puīšu balsis, sitaminstrumentālisti Mariss Matias Ojala un Ilmārs Melderis. Koncertu vadīs Kintija Puikevica. Koncerta režisors ir Sandis Kalniņš, mākslinieciskā vadītāja – K.Dmitrijeva. Koklētāju ansambļus vadīs un diriģēs četras virsvadītājas – Valda Bagāta, Ilze Žvarte, Anda Eglīte un K.Dmitrijeva.

Koncerts «Laika upe» balstās uz trim pamatvērtībām – tautasdziesma, daba un koklētājs. Koklētājs, tradīcijas nesejs un dzi-

vesziņas glabātājs ir laivinieks, kas dodas cauri laikiem no mūsu dienām pretim tautas dziesmas un melodijas dzimšanas izteikam pirmsākumos, savā ceļā izejot kokļu spēles un tautasdziesmas dažādos skāņējuma lokus – mūsdienīgi, piesātināti, mītiski, sapņaini, tīri un pilnskanīgi.

Ieeja ieskaņas koncertā ir bez maksas. Koncertu rīko Latvijas Nacionālais kultūras centrs sadarbībā ar Jelgavas valstspilsētas pašvaldību.

Plānots, ka 2023. gada vasarā XXVII Vispārējo latviešu dziesmu un XVII Deju svētku kokļu lielkoncertā piedalīsies gandrīz 400 koklētāju trīs vecuma grupās.

«Iedvesmas formula 1» – biznesa pieredzi jauniešiem atklās jauni un ambiciozi uzņēmēji

► Alise Gubene

Zemgales reģiona Kompetenču attīstības centrs (ZRKAC) sadarbībā ar Zemgales Plānošanas reģionu projekta «Uzņēmējdarbība Zemgalē» gaitā 24. oktobrī pulksten 15 aicina jauniešus uz pasākumu «Iedvesmas formula 1». Tas notiks klātienē Svētes ielā 33.

Ja vēlaties uzzināt, kā no inovatīvas idejas izveidot pasaulē atzītu zīmolu un piecu gadu laikā

palielināt uzņēmuma vērtību līdz 15 miljoniem, iepazīt «Ideju cirku» vai izmēģināt braucienus ar mikromobilitātes līdzekļiem, tad šis pasākums ir domāts jums!

Dalība pasākumā ir bez maksas, bet obligāti tam jāpiesakās līdz 20. oktobrim. Reģistrēties var mājaslapā www.zrkac.lv.

Pasākumā ar savu pieredzi biznesā dalīsies trīs gados jauni un ambiciozi uzņēmēji, kuri ir parādījuši drosmi, attīstot savas idejas. Viens no viņiem ir uzņēmuma «Blue Shock Race» dibinātājs un vadītājs Artis Daugins, kurš kopā ar komandu darbojas elektrokār-

tingu un ar to saistīto tehnoloģiju ražošanā. Kopīgi realizēti gan vietējie, gan starptautiskie projekti. Liepājā ražotie gokarti pārdo ti vairāk nekā 15 valstīs – ASV, Monako, Katarā, Arābu Emirātos, Honkongā, Singapūrā un citur.

Inovāciju un ideju vadības konsultante «Idea Innovation Institute» dibinātāja Elīna Miķelsone ir pārlicināta, ka brīdis, kad esam viszemākajā punktā, ir brīdis, kad varam veikt visaugstāko atspērienu. Kā atrast savu biznesa ideju, balstītu uz ilgtspējas principiem? Kā idejām likt strādāt savā labā, kā tās radīt un aktivizēt? Par šiem

un citiem jautājumiem būs iespēja uzzināt ilgtspējas kontekstā.

Gribas braukt, bet nav ceļa? Tad jābrauc pa bezceļiem! Par savu ceļu mikromobilitātes jomā no «Rhino board» līdz «Bruntor» pieredzē dalīsies Raimonds Jurgelis. Viņš padalīsies arī ar citām iecerēm, kas radušās laika gaitā. Papildu informācija pa tālruni 63012155 vai e-pastu uz nemejdarbiba@zrkac.jelgava.lv.

Pasākums notiek ar EEZ grantu 2014.–2021. gada perioda programmas «Vietējā attīstība, nabadzības mazināšana un kultūras sadarbība» atbalstu.